Súd:	Okresný súd Piešťany
Spisová značka:	6C/6/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu:	2514200133
Dátum vydania rozhodnutia:	09. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Ľudmila Hricková
ECLI:	ECLI:SK:OSPN:2019:2514200133.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Piešťany sudkyňou JUDr. Ľudmilou Hrickovou v právnom spore žalobcov: 1. Z. A., nar. XX.XX.XXXX, a 2. T. A., rod. M., nar. XX.XX.XXXX, obaja žalobcovia trvale bytom M. XXX, XXX XX M., obaja štátni občania Slovenskej republiky, obaja zastúpení právnym zástupcom: Advokátska kancelária JUDr. Jakub Mandelík, s. r. o., so sídlom Heydukova 12, 811 08 Bratislava, IČO: 47234318, proti žalovaným: 1. M.N. M., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom S., posledná doručovacia adresa: X. Z. Č.. X. S., štátny občan Slovenskej republiky, a 2. KOMUNÁLNA poisťovňa, a. s. Vienna Insurance Group, so sídlom Štefánikova 17, 811 05 Bratislava, IČO: 31595545, zastúpená právnym zástupcom: Advokátska kancelária Legal Cases s.r.o., so sídlom Alžbetínske námestie 328, 929 01 Dunajská Streda, IČO: 36720097, o ochranu osobnosti a o náhradu nemajetkovej ujmy, takto

r o z h o d o l :

I. Žalovaní v 1. a v 2. rade sú p o v i n n í zaplatiť žalobcovi v 1. rade náhradu nemajetkovej ujmy v sume 50.000,- eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhého žalovaného.

II. Žalovaní v 1. a v 2. rade sú p o v i n n í zaplatiť žalobkyni v 2. rade náhradu nemajetkovej ujmy v sume 50.000,- eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhého žalovaného.

III. P r i z n á v a žalobcovi v 1. rade nárok na náhradu trov konania proti žalovaným v 1. a v 2. rade v plnom rozsahu.

IV. P r i z n á v a žalobkyni v 2. rade nárok na náhradu trov konania proti žalovaným v 1. a v 2. rade v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou zo dňa 14.1.2014, doručenou Okresnému súdu Piešťany dňa 15.1.2014, sa žalobcovia domáhali od žalovaných náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške po 50.000,- eur titulom neoprávneného zásahu do osobnostných práv žalobcov, konkrétne do ich práva na súkromný život, spôsobeného im trestným činom, ktorého sa dopustil žalovaný v 1. rade dňa 19.1.2011 v obci Dubovany motorovým vozidlom povinne zmluvne poisteným u žalovanej v 2. rade. Žiadali, aby súd samostatným výrokom rozhodol aj o tom, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhého žalovaného. Zároveň žiadali priznať náhradu trov konania.

2. Žalobný nárok žalobcovia odvodzovali od právoplatného odsudzujúceho rozsudku Okresného súdu Piešťany sp. zn. 1T/112/2011 zo dňa 7.12.2011 a od nároku pozostalých obetí usmrtených pri dopravnej nehode z povinného zmluvného poistenia podľa § 4 ods. 2 písm. a) a § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového

vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 381/2001 Z. z.“ alebo „ZoPZP“). Žalovaný v 1. rade bol predmetným rozsudkom právoplatne odsúdený zo spáchania prečinu usmrtenia, ktorého sa dopustil dňa 19.1.2011 v obci Dubovany v čase okolo 14,00 hod., kedy ako vodič motorového vozidla pri obiehaní autobusu prešiel do protismeru, následne narazil do maloletej dcéry žalobcov K. A. a ďalšej maloletej, ktoré utrpeli pri nehode vážne poranenia, pričom dcéra žalobcov týmto poraneniam na mieste dopravnej nehody podľahla. Motorové vozidlo, ktorým bol predmetný prečin spáchaný, bolo v čase dopravnej nehody poistené u žalovanej v 2. rade, preto žalobcovia ako pozostalí obete dopravnej nehody spôsobenej týmto motorovým vozidlom si uplatnili nárok na náhradu predmetnej nemajetkovej ujmy aj priamo proti žalovanej v 2. rade ako poisťovateľovi z povinného zmluvného poistenia podľa § 4 ods. 2 písm. a) a § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z., pretože pojem škoda spôsobená prevádzkou motorového vozidla na účely tohto zákona treba vykladať extenzívne tak, že škoda na účely tohto zákona zahŕňa v sebe aj nemajetkovú ujmu spôsobenú blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode. Poukázali na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ sp. zn. C-22/12 zo dňa 24.10.2013, ktorý judikoval, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám. Taktiež poukázali na čl. 288 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, podľa ktorého judikatúra Súdneho dvora EÚ zaväzuje slovenské súdy aj ostatné štátne orgány, a preto aj právny názor Súdneho dvora EÚ vyslovený v uvedenom rozsudku je nevyhnutné aplikovať aj na predmetný súdny spor. Ak by bola náhrada nemajetkovej ujmy výslovne upravená ako súčasť jednotlivých náhrad podľa § 4 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z. z., vnútroštátny súd by nemal žiadny dôvod požiadať Súdny dvor EÚ o výklad relevantných článkov transponovaných smerníc. Smernice EÚ majú tzv. nepriamy účinok, ktorý ukladá vnútroštátnemu súdu povinnosť vykladať objektívne právo v súlade s pravidlami práva EÚ inkorporovanými v záväzných aktoch EÚ. Zásada eurokonformného výkladu požaduje, aby vnútroštátne súdy aplikovali celé objektívne právo, použili metódy výkladu ním uznané tak, aby zabezpečili plnú účinnosť dotknutej smernice, a dospeli k výsledku, ktorý by bol v súlade s cieľom stanoveným touto smernicou. Vnútroštátny súd je povinný prostredníctvom dostupných interpretačných metód poskytnúť smernici nepriamy účinok, pričom pri tomto postupe je viazaný výlučne zásadou zákazu výkladu práca contra legem. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci Pfeiffer c/a Deutches Rotes Kreuz. Zároveň poukázal na odlišné stanovisko sudcu NSSR JUDr. Rudolfa Čirča, pripojené k rozsudku NSSR sp. zn. 4Dco/168/2009 zo dňa 20.4.2011, ktorý v súlade so zásadou eurokonformného výkladu dospel k právnemu záveru, že komunitárne právo subsumuje pod pojem škoda rovnako majetkovú, ako aj nemajetkovú ujmu. Domnieva sa, že neexistuje racionálny dôvod na to, aby v prípade smrti zamestnanca bolo jednorazové odškodnenie súčasťou krytia povinného poistenia a pri usmrtení blízkej osoby pri dopravnej nehode by tomu tak nebolo. Úlohou Súdneho dvora EÚ je poskytovať interpretáciu relevantného komunitárneho práva, a ne riešiť konkrétny právny spor. Právne názory stanovené rozhodnutím Súdneho dvora EÚ zaväzujú nielen strany pôvodnej predbežnej otázky, ale všeobecne všetky súdy a iné orgány členských štátov. Zároveň poukázal na niektoré konkrétne rozhodnutia všeobecných súdov Slovenskej republiky.

3. Pokiaľ ide o výšku uplatnenej náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, žalobcovia zdôraznili, že ich vzájomný emocionálny vzťah a dcéry K. bol plný harmónie, lásky a porozumenia. K. bola ich prvorodeným dieťaťom, vynikala výborným prospechom v škole, bola veľmi obľúbenou v kolektíve rovesníkov, venovala sa maľovaniu, spevu a rada tancovala. K. mala v čase úmrtia iba 11 rokov, nemala žiadne zdravotné problémy, plnohodnotne a aktívne prežívala svoj život spôsobom zodpovedajúcim jej veku, a mala celý život pred sebou. Od smrti K. sa zhoršil psychický stav žalobcov, všetky aktivity so K. sa zrazu stali pre žalobcov iba minulosťou, Boli zvyknutí, že sa dcéra vráti zo školy, že budú spoločne robiť domáce úlohy, prípadne išli spolu na prechádzku do prírody alebo sa venovali spoločenským hrám a rozvíjaniu jej talentu. Všetky miesta žalobcom pripomínajú spoločné chvíle prežité s ich dcérou K.. Pred smrťou K. sa aktívne zúčastňovali spoločenských a kultúrnych podujatí, pričom po jej smrti už nemajú motiváciu a z ich života sa vytratilo nadšenie, Dcéra K. bola pre nich jedinečným stvorením, najkrajším, najmúdrejším a najinteligentnejším dieťaťom. Od jej úmrtia majú žalobcovia neustále pocity úzkosti. Mladší syn Z. im síce robí nesmiernu radosť, ale potešenie zo života už nikdy nebude u žalobcov také, ako predtým. Od úmrtia dcéry sa im zhoršil zdravotný stav, zle spia, nič ich nebaví ráno sa im nechce vstávať. Nevedia nájsť žiadnu činnosť, ktorá by ich zaujímala a napĺňala ich život radosťou. Majú problém sústrediť sa, sú nervóznejší a výbušnejší. Každý deň musia myslieť na nebohú K., a nevedia sa vyrovnať s realitou. Pri spomienkach na dcéru si veľakrát poplačú. Na budúcnosťou sa nezamýšľajú, všetok svoj čas sa snažia venovať synovi. Majú obrovský strach z budúcnosti, že by sa podobná vec mohla zopakovať.

4. Žalovaný v 1. rade navrhol žalobu zamietnuť s odôvodnením, že nemajetková ujma nevráti život dcére poškodených, že je nereálne požadovať od neho sumu 50.000 eur, keďže je majetkovo a finančne nezabezpečený a závislý na svojich rodičoch, a že odsúdený bol proti svojej vôli, že bolo viackrát porušené jeho právo na obhajobu, a že ak by maloleté prechádzali riadne po priechode pre chodcov, k autonehode by nemuselo vôbec dôjsť.

5. Žalovaná v 2. rade navrhla žalobu proti nej zamietnuť z dôvodu, že nie je daná jej pasívna legitimácia, pričom uviedla, že Súdny dvor EÚ nemá kompetenciu vykladať vnútroštátne predpisy, pokiaľ nie sú v rozpore s konkrétnym nariadením alebo smernicou EÚ/ES, a že rozsudok vo veci Haasová C-22/12, na ktorý sa odvolávajú žalobcovia, obsahuje právny názor Súdneho dvora EÚ, podľa ktorého tzv. motorové smernice, a to smernica Rady 90/232/EHS a smernica Rady 72/166/EHS (pozn. 5 motorových smerníc, vrátane vyššie uvedených, boli v roku 2009 konsolidované smernicou Európskeho parlamentu a Rady č. 2009/103/ES), sa majú vykladať tak, že povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy (spôsobenej zásahom do osobnostnej integrity, čo zahŕňa fyzickú aj psychickú traumu) spôsobenej osobám, ktoré sú blízkymi osobami obetí usmrtených pri dopravnej nehode, pokiaľ jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v danom spore. Predmetné motorové smernice EÚ/ES sa zaoberajú „iba“ poistením zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, a nie poistením nárokov z iného titulu než je zodpovednosť za škodu, a odškodnenie ujmy na zdraví treba chápať ako náhradu škody na zdraví. Tieto smernice neupravujú, akým konkrétnym spôsobom a akými konkrétnymi nárokmi si členský štát má vymedziť rozsah náhrady škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla, a teda nepopierajú právo členského štátu upraviť jednotlivé nároky z titulu zodpovednosti za škodu, vrátane škody na zdraví. Uviedla, že vnútroštátne právo Slovenskej republiky náhradu nemajetkovej ujmy z povinného zmluvného poistenia neupravuje. Občiansky zákonník v ust. § 444 až § 449 priznáva rodinným príslušníkom v prípade usmrtenia poškodeného nárok na náhradu nákladov na výživu a nákladov spojených s pohrebom, pričom tieto nároky sú nárokmi z titulu náhrady škody na zdraví, príp. usmrtení, a nie z titulu náhrady nemajetkovej ujmy, ktorá je upravená v inej časti Občianskeho zákonníka. Náhrada nemajetkovej ujmy nespadá pod rozsah poistenia upravený v § 4 zákona č. 381/2001 Z. z. Rozhodnutie Súdneho dvora EÚ je záväzné iba pre strany sporu, navyše, rozhodným právom vo veci sp. zn. C-22/2012 bolo české právo, ktoré upravuje nemajetkovú ujmu ako náhradu zo zodpovednosti za škodu z povinného zmluvného poistenia, a preto tento rozsudok, ani právny názor Súdneho dvora v ňom vyjadrený, nie je aplikovateľný na daný prípad. Jediným prípadom, kedy by bola žalovaná v 2. rade povinná nahradiť pozostalým obeti dopravnej nehody nemajetkovú ujmu z povinného zmluvného poistenia, by bola situácia, kedy by to bolo medzi osobitne výslovne zmluvne dojednané v poistnej zmluve, čo nie je daný prípad. Zároveň poukázala na rozhodnutie NS SR sp. zn. 2Cdo/93/2008, v ktorom dovolací súd, okrem iného skonštatoval, že do práva na život ako osobnostného práva podľa § 15 Občianskeho zákonníka nepatrí právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. V tejto súvislosti odkázala na niektoré konkrétne rozhodnutia všeobecných súdov Slovenskej republiky, na rozhodnutie NSSR sp. zn. 4Cdo/168/2009 zo dňa 20.4.2011na názor ÚSČR v rozhodnutí sp. zn. III. ÚS 8/2006, na zborník 20 slovenské dni práva, str. 5-32, na odborné články JUDr. Imricha Feketeho, CSc, advokátov JUDr. Martina Timcsáka a JUDr. Jany Bajtošovej, a generálnej riaditeľky Slovenskej asociácie poisťovní, JUDr. Jozefíny Žákovej.

6. Súd rozhodol vo veci medzitýmnym rozsudkom č. k. 6C/6/2014-147 zo dňa 5.11.2014, ktorým rozhodol, že nárok žalobcov v 1. a v 2. rade proti žalovaným v 1. a v 2. rade je čo do základu dôvodný. Súd prvého stupňa vec právne posúdil podľa § 4 ods. 1, 2 písm. a), 4, § 15 ods. 1 Zákona č. 381/2001 Z. z. podľa § 11, § 13 ods. 1-3, § 427 ods. 1, § 448 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka, v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“ alebo „Občiansky zákonník“ v príslušnom tvare), článku 1 ods. 2 Smernice Rady 72/166/EHS z 24.04.1972 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovými vozidlami, podľa článku 1 ods. 1 Smernice Rady 90/232/EHS zo 14. mája 1990 a z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že dcéra žalobcov podľahla zraneniam, ktoré utrpela pri dopravnej nehode, ktorú zavinil žalovaný v 1. rade, ktorý mal v čase predmetnej dopravnej nehody uzavretú poistnú zmluvu so žalovanou v 2. rade, predmetom ktorej bolo povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Poistný vzťah v čase dopravnej nehody trval. Pasívna legitimácia žalovanej v 2. rade, ktorá bola v čase dopravnej nehody poisťovateľkou zodpovedného subjektu, t. j. žalovaného v 1. rade, vyplýva z § 15 zákona č. 381/2001 Z. z., vychádzajúc z ktorého si poškodený

môže vybrať, či nárok na náhradu škody uplatní proti škodcovi alebo proti poisťovateľovi alebo proti obom súčasne. Zavinenie dopravnej nehody žalovaným v 1. rade bolo preukázané právoplatným rozsudkom Okresného súdu Piešťany sp. zn. 1T/112/2011 zo dňa 7.12.2011. Súd mal za to, že pojem škoda použitý v zákone č. 381/2001 Z. z. je nutné vykladať extenzívne tak, že tento pojem zahŕňa aj náhradu nemajetkovej ujmy titulom občianskoprávnej zodpovednosti za zásah do osobnostných práv pozostalých spočívajúci v zásahu do práva na súkromný a rodinný život spôsobený usmrtením blízkej osoby pri prevádzke dopravných prostriedkov. Účelom poistenia za škody spôsobené prevádzkou dopravných prostriedkov je totiž zmierniť dôsledky škôd, ku ktorým došlo v súvislosti s touto prevádzkou. Usmrtenie je nesporne najzávažnejším dôsledkom tejto udalosti. Pokiaľ podľa súdnej praxe usmrtenie pri dopravnej nehode vyvoláva nielen občianskoprávnu zodpovednosť za škodu, ale aj občianskoprávnu zodpovednosť za neoprávnený zásah do osobnostných práv, musí byť aj táto zodpovednosť predmetom poistného krytia. V neposlednom rade pri výklade pojmu škoda pre účely zákona č. 381/2001 Z. z. treba napokon vychádzať z chápania tohto pojmu v komunitárnom práve, keďže uvedený zákon je výsledkom transpozície smerníc EÚ, ktoré boli nahradené teraz platnou smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2009/103/ES zo 16.9.2009 o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a kontrole plnenia povinností poistenia tejto zodpovednosti. Z textu Smernice je zrejmé, že pod pojmom škoda rozumie osobnú ujmu a škodu na majetku, resp. používa slovné spojenie utrpenie ujmy alebo škody, akákoľvek ujma alebo škoda alebo akákoľvek škoda. Vzhľadom k tomu mal súd za to, že v rámci náhrady škody sa odškodňuje aj nemajetková ujma spôsobená pozostalým po obeti dopravnej nehody ako poškodeným, za ktorú možno priznať náhradu peňažnou formou podľa § 13 ods. 2, 3 OZ, takže náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 OZ spadá do rozsahu povinného zmluvného poistenia vinníka dopravnej nehody, a to žalovaného v 1. rade za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Preto rozhodol tak, že nárok žalobcov na vyplatenie náhrady nemajetkovej ujmy proti žalovanému v 1. rade a žalovanej v 2. rade je čo do základu dôvodný.

7. Medzitýmny rozsudok vydaný vo veci dňa 5.11.20214 napadla odvolaním žalovaná v 2. rade, o ktorom rozhodol Krajský súd Trnave uznesením č. k. 11Co/127/2015 zo dňa 17.2.2016, ktorý napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie. Odvolací súd v odôvodnení zrušujúceho rozhodnutia vyslovil svoj právny názor, podľa ktorého odvolací súd stotožnil s právnym názorom vyjadreným v odlišnom stanovisku k rozhodnutiu NSSR zo dňa 20.4.2011 sp. zn. 4Cdo 168/2009, prezentovaným JUDr. Rudolfom Čirčom, teda, že pojem škoda je potrebné vykladať extenzívne v tom zmysle, že tento pojem zahŕňa aj náhradu nemajetkovej ujmy z titulu občiansko-právnej zodpovednosti za zásah do osobnostných práv pozostalých spočívajúci v zásahu do práva na súkromie a rodinný život spôsobený usmrtením blízkej osoby pri prevádzke dopravných prostriedkov. Účelom poistenia za škody spôsobené prevádzkou dopravných prostriedkov je zmierniť dôsledky škôd, ku ktorým došlo v súvislosti s touto prevádzkou. Pokiaľ podľa súdnej praxe usmrtenie pri dopravnej nehode vyvoláva nielen občiansko-právnu zodpovednosť za škodu ale aj občiansko-právnu zodpovednosť za neoprávnený zásah do osobnostných práv, musí byť aj táto zodpovednosť predmetom poistenia poistného krytia. Pri výklade a aplikácii právnych predpisov nemožno opomínať ich účel a zmysel pričom platí, že súd nie je absolútne viazaný doslovným znením zákona, ale sa od neho smie, a musí, odchýliť, ak to vyžaduje účel zákona a história jeho vzniku, systematická súvislosť a pod. Prijatie zákona č.381/2001 Z. z. bolo výsledkom transpozície smerníc EÚ, ktoré boli nahradené teraz platnou smernicou Európskeho parlamentu a Rady č. 2009/103 ES zo 16. septembra 2009 o povinnosti zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a o kontrole plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti. Smernica síce nedefinuje pojem škoda, ale z jej textu je zrejmé, že pod týmto pojmom rozumie osobnú ujmu a škodu na majetku resp. používa slovné spojenie utrpenie ujmy alebo škody, či používa termíny akákoľvek ujma alebo škoda alebo akákoľvek škoda. Komunitárne právo chápe škodu ako majetkovú, tak aj nemajetkovú, resp. za ujmu považuje majetkovú škodu aj nemajetkovú škodu (rozsudok Súdneho Dvora zo 6. mája 2010 vo veci C 63/09 Axel Wals proti Clickaer SA).

8. Odvolací súd v zrušujúcom uznesení ďalej uviedol, že otázka zodpovednosti žalovaných za vzniknutú nemajetkovú ujmu je daná, na rozdiel od rozhodnutia NSSR sp. zn. 4Cdo/168/2009, už judikovaná aj Súdnym dvorom EÚ dvoma rozsudkami zo dňa 24.10.2013, a to rozsudkom vo veci Haasová C-22/12 a rozsudkom vo veci Drozdovs C-277/12. Súčasťou náhrady škody (ujmy) spôsobenej na zdraví sú nielen ujmy majetkovej povahy, ale aj nemajetkové ujmy na základe výslovného znenia zákona, akými sú napr. bolesti a sťaženie spoločenského uplatnenia, ktoré sa odškodňujú v peniazoch. Právna teória prisudzuje zmysel škody (inej než materiálnej) aj iným ujmám nemajetkovej povahy, ktoré môžu vzniknúť z porušenia práva v dôsledku zásahu do inej než majetkovej sféry poškodeného,

t. j. ujmám imateriálnym, morálnym, citovým, za ktoré prináleží poškodenému peňažná náhrada. Je potrebné poukázať na smernice Rady č. 72/166/EHS; č. 90/232/EHS a č. 2000/26/ES, podľa ktorých členské štáty sú povinné prijať všetky primerané opatrenia zabezpečujúce, aby zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel bola pokrytá poistením s cieľom ochrany poistených strán a potenciálnych obetí nehôd a aby akékoľvek škody a ujmy v oblasti povinného poistenia nezostali neuhradené. S použitím eurokonformného výkladu pojmov „náhrada škody, škoda na zdraví“ sa v rámci náhrady škody odškodňuje aj nemajetková ujma spôsobená pozostalým po obeti dopravnej nehody, ktorú v širšom ponímaní treba považovať za škodu na zdraví. Rozsudok Európskeho súdneho dvora zo dňa 24. októbra 2013 (C-22/12), podľa výroku ktorého článok 3 ods. 1 Smernice Rady 72/166/EHS z 24.04.1972 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovými vozidlami a kontroly plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti, článok 1 ods. 1 a 2 druhej Smernice Rady č. 84/5/EHS z 30. decembra 1983 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, zmenenej a doplnenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady č. 2005/15/EHS z 11.5.2005 a článok 1 prvý odsek tretej smernice Rady 90/232/EHS zo 14.05.1990 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel sa majú vykladať tak, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej. V 56. bode rozsudku Súdny dvor EÚ konštatoval, že poškodené osoby pri svojom nároku sa opierajú o § 11 Občianskeho zákonníka, teda majú oporu vo vnútroštátnom práve. V 57. bode rozsudku sa uvádza, že tento záver nemôže spochybniť ani okolnosť predložená slovenskou vládou, podľa ktorej tieto paragrafy patria do tej časti českého i slovenského Občianskeho zákonníka, ktorá sa týka zásahov do ochrany osobnosti a ktorá je v zmysle týchto zákonníkov nezávislá od časti týkajúcej sa zodpovednosti za škodu v pravom zmysle slova.

9. Odvolací súd dodal, že súd musí nielen rešpektovať právo, ale jeho výklad a aplikácia musí smerovať k spravodlivému výsledku. Právo musí byť predovšetkým nástrojom spravodlivosti, nielen súborom právnych predpisov, ktoré sú mechanicky a formalisticky aplikované bez ohľadu na zmysel a účel toho-ktorého záujmu chráneného príslušnou normou (citované z nálezu Ústavného súdu SR č. 2221/07 z 19.03.2008). V materiálnom právnom štáte nejde len o dodržiavanie práva bez ďalšieho, ale predovšetkým o dodržiavanie takých pravidiel správania, ktoré sú v súlade s hodnotami, na ktorých je právny poriadok vybudovaný. Právo je spoločenský normatívny systém, ktorého účelom je rozumné usporiadanie vzťahov medzi členmi spoločnosti. Už z tejto základnej funkcie práva vyplýva, že riešenia, ktoré sa požiadavke rozumného usporiadania vzťahov priečia, sú neprijateľné. Súdu jednoznačne prislúcha, aby sa zaoberal otázkou, či mechanická aplikácia zákona nemôže priniesť absurdné dôsledky a v prípade, že tomu tak je, aby takouto interpretáciou pomocou redukcie „add absurdum“ odmietol, a aby zvolil výklad, ktorý bude v súlade so zmyslom a účelom zákona a ktorý bude racionálny a spravodlivý.

10. Podľa právneho názoru odvolacieho súdu, v tomto konaní možno všeobecne vymedziť účel náhrady škody tak, že v prvom rade ide o vyrovnanie nevýhod, ktoré poškodený utrpel v dôsledku škodovej udalosti. Funkcia náhrady škody sa vykladá podľa účelu ochrany jednotlivých právnych noriem, ktorých porušenie vyvoláva zodpovednosť za škodu. Takto sa presúvajú kritériá náhrady z vyrovnania na funkciu zadosťučinenia pre poškodeného, na ktoré možno pozerať ako na plnenia so sankčnou funkciou vo vzťahu ku škodcovi, ktoré zároveň plnia aj preventívnu funkciu v záujme zabránenia ďalším škodám. V náhrade škody je ďalej potrebné vidieť aj akési „pokračovanie" práv. Uplatnením nároku na náhradu škody „pokračuje" subjektívne právo, z ktorého porušenia škoda vzišla. Ide len o pokračovanie v inej podobe tak, aby jeho hodnotový obsah zostal poškodenému zachovaný. Tak možno dospieť k predstave objektívnej hodnoty, ktorá predstavuje minimálnu škodu, v ktorej výške môže poškodený uplatniť nárok na náhradu škody. Odvolací súd poukázal aj na rozhodnutie Spolkového ústavného súdu vo veci princeznej Soraya Esfandiary-Bakhtiar (BVerfGE 34, 269), ktorý, okrem iného uviedol: „Právo nie je vždy identické s množinou písaných zákonov, oproti pozitívnym právnym normám stanovených štátnou mocou môže vyvstať za určitých okolností" právo na viac ", ktoré nachádza svoj prameň v ústavne konformnom právnom poriadku a môže pôsobiť ako korektív vo vzťahu k písanému zákonu; toto nájsť a premietnuť do rozhodnutia je úlohou súdnictva. (...) Úlohy kladené na súdnictvo môžu obzvlášť požadovať, aby svoj výraz v akte hodnotiaceho poznania, ktorému nechýba ani voľný element, našli výraz hodnotovej predstavy imanentnej ústavne konformnému právnemu poriadku,

ktoré však nie sú v textoch písaných zákonov buď vôbec alebo nedostatočne obsiahnuté, a aby boli premietnuté do rozhodnutia. Sudca sa pritom musí zdržať ľubovôle; jeho rozhodnutie musí spočívať na racionálnej argumentácii, musí z neho byť zrejmé, že písaný zákon neplní svoju funkciu spočívajúcu v spravodlivom vyriešení právneho problému. Sudcovské rozhodnutie tak vypĺňa medzeru v zákone podľa kritérií praktického rozumu a podľa fundovaných všeobecných predstáv o spravodlivosti panujúcej v spoločnosti".

11. Na základe vyššie uvedených skutočností odvolací súd dospel v zrušujúcom uznesení k záveru, že náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch ako jedna z foriem satisfakcie za neoprávnený zásah do života a zdravia fyzickej osoby, patrí medzi nároky kryté poistením zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v zmysle ust. § 4 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z. z., keď pritom práve vychádzal aj z rozsudku Súdneho dvora EÚ z 24.10.2013 vo veci C-22/12, ktorý rozhodol, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej. V danom prípade vnútroštátne právo v ust. § 13 Občianskeho zákonníka túto náhradu upravuje, pretože účelom práva na peňažné zadosťučinenie je vyvážiť a zmierniť nemajetkovú ujmu peňažnou formou, čím plní funkciu reparačnú, rovnako ako je to pri náhrade škody. Súd prvého stupňa preto dospel k správnemu záveru, že povinným zmluvným poistením zodpovednosti za škodu je krytá aj náhrada nemajetkovej ujmy za zásah do práva na súkromný a rodinný život pozostalých, spôsobený usmrtením blízkej osoby pri prevádzke dopravných prostriedkov a teda, že poisťovňa je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti vyplývajúcej z poistno-právneho vzťahu v prípade, ak predmetom konania je nárok pozostalých na náhradu nemajetkovej ujmy podľa § 13 ods. 2 OZ.

12. Odvolací súd zrušil napadnutý medzitýmny rozsudku prvej inštancie z dôvodu, že poškodení môžu podľa § 15 zákona č. 381/2001 Z. z. uplatňovať nárok na náhradu škody spôsobenú prevádzkou motorového vozidla priamo od poisťovateľa, ktorý má rovnaké právne postavenie ako priamy škodca, ako aj od poisteného škodcu, t. j. od žalovaného v 1. rade. tento nárok môžu uplatniť samostatne proti každému alebo spoločne, pričom plnenie môžu dostať len raz. Pokiaľ žalobcovia uplatňujú nárok proti obom týmto subjektom, ich vzájomný vzťah je taký, že v tom rozsahu, v akom splnil veriteľovi jeden z nich, zaniká dlh, a tým aj povinnosť druhého. Majú postavenie samostatných spoločníkov, nevzniká medzi nimi pasívna solidarita, a jedným rozhodnutím môže byť každý z nich zaviazaný na splnenie celého dlhu veriteľovi, avšak vo výroku vo výroku rozhodnutia musí byť vymedzený ich vzájomný vzťah (že plnením jedného z nich zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého). Odvolací súd uzavrel, že súd prvej inštancie sa v napadnutom medzitýmnom rozsudku okrem pasívnej legitimácie žalovanej v 2. rade ničím iným nezaoberal, nič iné riadne neodôvodnil, a preto odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil. Odvolací súd uzavrel, že nárok žalobcov, tak ako je žalovaný, nie je žalovaný správne, a že súd prvej inštancie nevenoval pozornosť vzájomnému postaveniu subjektov na starne žalovaného.

13. Žalobcovia elektronickým podaním s autorizáciou podľa osobitného predpisu zo dňa 16.1.2019 upresnili žalobný nárok v súlade s právnym názorom odvolacieho súdu tak, že žiadali, aby súd uložil žalovaným v 1. a v 2. rade povinnosť zaplatiť každému zo žalobcov z titulu nemajetkovej ujmy, obom sumu po 50.000,- eur s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhého zo žalovaných. Každý zo žalobcov zároveň žiadal priznať nárok na náhradu trov konania.

14. Súd nariadil na prejednanie veci viacero pojednávaní, vykonal dokazovanie listinami, a to rodným listom a úmrtným listom K. A., rozsudkom Okresného súdu Piešťany sp. zn. 1T/112/2011 zo dňa 7.12.2011 v spojení uznesením Krajského súdu v Trnave sp. zn. 6To/109/2011 zo dňa 17.1.2012, výsledkom lustrácie o poisťovateľovi predmetného motorového vozidla, rozsudkom Súdneho dvora EÚ vo veci E. D. proti Q. S. a C. D. sp. zn. C-22/12 zo dňa 24.10.2013, výsluchmi svedkov A. A. a Z.Á. A., vyjadreniami právnych zástupcov žalobcov a žalovanej v 2. rade, písomnými vyjadreniami žalovaného v 1. rade, a z i s t i l t e n t o s k u t k o v ý s t a v :

15. Z rodného listu K. A., nar. XX.X.XXXX súd zistil, že jej rodičmi sú žalobcovia v 1. a v 2. rade. Z úmrtného listu K. A., nar. XX.X.XXXX súd zistil, že K. A. zomrela dňa 19.1.2011 v obci Dubovany.

16. Z rozsudku Okresného súdu Piešťany sp. zn. 1T/112/2011 zo dňa 7.12.2011, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa dňa 17.1.2012 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave sp. zn. 6To/109/2011 zo dňa 17.1.2012, súd zistil, že súd v trestnom konaní uznal žalovaného 1. rade za vinného, že v čase o 14.00 hod. dňa 19.1.2011 v obci Dubovany na ceste II/504 v 41,4 km, v blízkosti autobusovej zastávky, ako vodič osobného motorového vozidla značky Citroen ZX, evidenčného čísla: S. XXX C., tmavozelenej metalízy, pri jeho vedení v smere od Veľkých Kostolian na obec Veselé, neprispôsobil rýchlosť vozidla jazde v obci, svojim schopnostiam a okolnosti, že jazdí v úseku zastávky pravidelnej verejnej hromadnej prepravy osôb, uvedené vozidlo nezastavil, a v dôsledku neprimeranej rýchlosti, a to minimálne 80 km/h, pri obiehaní autobusu značky SOR, evidenčného čísla: R. XXX L., stojaceho pri pravom okraji vozovky na uvedenej autobusovej zastávke bez nástupného ostrovčeka, prešiel do protismeru, kde prednou časťou vozidla narazil do mal. K. A. a mal. B. N., ktoré v tom čase prechádzali cez vozovku a nachádzali sa v strede protismerného jazdného pruhu, pričom mal. K. A. bola nárazom vozidla odhodená do vzdialenosti cca 19 m, kde dopadla na stred vozovky, čím jej obvinený spôsobil úraz hlavy, ktorý mal za následok zlyhanie pre život dôležitých centier mozgu pri zlomenine klenby a spodiny lebečnej, krvný výron pod mäkkú a tvrdú plenu mozgu s krvácaním do komôr mozgu a mostu mozgu, ktorým na mieste dopravnej nehody podľahla, a mal. B. N. bola nárazom vozidla odhodená do vzdialenosti cca 36 m, dopadla do odvodňovacieho kanála, čím jej obvinený spôsobil poranenie hlavy a mozgu, ktoré malo za následok zlyhanie dôležitých centier mozgu riadiacich srdcovocievny a dýchací systém, ktorým dňa 20.1.2011 podľahla, uvedenou jazdou obvinený porušil ustanovenie § 16 ods. 1, § 13 ods. 1, ods. 2 a § 137 ods. 2 písm. c) zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke, v znení neskorších predpisov, a teda inému z nedbanlivosti spôsobil smrť, čin spáchal závažnejším spôsobom konania - porušením dôležitej povinnosti uloženej mu podľa zákona a na chránenej osobe - dieťati - osobe mladšej ako osemnásť rokov, čím spáchal prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. b)Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona, § 139 písm. a) Trestného zákona za použitia § 127 ods. 1 Trestného zákona. Žalovaný bol tým istým rozsudkom uznaný za vinného zo spáchania ďalších 4 skutkov súdom kvalifikovaných ako prečin ublíženia na zdraví a prečin výtržníctva, prečin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi a dva skutky boli kvalifikované ako prečin krádeže spolupáchateľstvom. Žalovaný bol predmetným trestným rozsudkom odsúdený k úhrnnému trestu odňatia slobody v trvaní 4 roky nepodmienečne, zároveň mu bol uložený trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu na dobu 7 (sedem) rokov, bol zaviazaný na náhradu škody piatim fyzickým osobám, vrátane náhrady škody žalobcovi v 1. rade v sume 1.350,30 eura a otcovi mal. B. Vidovej v sume 1.591,75 eura, a so zvyškom nároku na náhradu škody ich súd odkázal na občianske súdne konanie. Všeobecnú zdravotnú poisťovňu, a. s. a Sociálnu poisťovňu s nárokom na náhradu škody odkázal na občianske súdne konanie.

17. Z odôvodenia odsudzujúceho rozsudku súd, okrem iného, zistil, že zo znaleckých posudkov dvoch znalcov z odboru zdravotníctva a znaleckého posudku podaného znalcom z odboru toxikológie mál súd v trestnom konaní za preukázané, že bezprostrednou príčinou smrti K. A., t. j. dcéry žalobcov, bolo zlyhanie pre život dôležitých centier mozgu pri zlomenine klenby a spodiny lebečnej, krvnom výrone pod mäkkú a tvrdú plenu mozgu a krvácaní do mostu mozgu po úraze hlavy, ktorý vznikol pri dopravnej nehode. Išlo o smrť násilnú, ktorá je v príčinnej súvislosti so zranením, ktoré maloletá utrpela dňa 19.1.2011 v čase o 14.00 hod. pri dopravnej nehode. Zo znaleckého posudku podaného znalcom z odboru cestná doprava a z jeho výpovede na hlavnom pojednávaní mal súd v trestnom konaní za preukázané, že v daný deň v kritickom úseku sa žalovaný v 1. rade pohyboval vozidlom zn. Citroen ZX, s EVČ: S. - XXX C. rýchlosťou minimálne 82 km/hod., t.j. vyššou než povolenou rýchlosťou v danom úseku. Vo vzdialenosti minimálne 75,3 metra pred zrážkou s chodkyňami začal obchádzať stojaci autobus. Do polohy zrážky sa presunul za minimálne 3,3 sekundy, pričom v polohe zrážky sa pohyboval rýchlosťou minimálne 80 km/hod. Na chodkyne začal reagovať o 1,1 až 1,4 sekundy neskôr, než mu vznikla povinnosť na reagovanie. K zrážke by s najväčšou pravdepodobnosťou došlo aj vtedy, ak by na chodkyne začal reagovať včas. Ak by sa však v danom úseku cesty pohyboval rýchlosťou maximálne 50 km/hod, a po uplynutí reakčnej doby by vozidlom spomaľoval, za využitia maximálneho dosiahnuteľného stredného spomalenia, s vozidlom by zastavil vo vzdialenosti 8 až 14 metrov pred zrážkou. Technika jazdy obžalovaného nebola správna, keďže v obci a v blízkosti prechodu pre chodcov, resp. autobusovej zastávky, na ktorej stál autobus, z ktorého vystupovali cestujúci, sa pohyboval rýchlosťou vyššou, ako bola rýchlosť v danom úseku povolená, pričom na chodkyne, maloleté K. A. a B. N., ktoré prechádzali popred stojaci autobus, reagoval oneskorene. Hlavným prvkom nesprávnej techniky jazdy obžalovaného bola jazda vyššou rýchlosťou, než aká bola v danom úseku povolená, nakoľko v prípade, ak by sa v polohe začiatku obchádzania stojaceho autobusu na autobusovej zastávke pohyboval s vozidlom

rýchlosťou v danom úseku povolenou, potom chodkyne prechádzajúce priečne cez vozovku popred stojaci autobus by obžalovaného ako vodiča nijako ani len neobmedzili. Ak by žalovaný v 1. rade v danom čase v kritickom úseku naozaj viedol vozidlo rýchlosťou, akou tvrdil, t. j. 55 km/hod., deformácia vozidla by bola menšia, než bola v skutočnosti, a preto tvrdenie žalovaného v 1. rade o rýchlosti „iba" 55 km/hod., neobstojí. Žalobca v 1. rade, otec nebohej K. A., v trestnom konaní vypovedal, že sa o nehode dozvedel od svojej manželky. Keď prišiel na miesto nehody, bol pri dcére K. p. A. Z., ktorý jej dával masáž srdca. Nakoľko bol v šoku, zapojil sa do jej oživovania až po jej určitej chvíli. Dcéru previezli do nemocnice, pričom cestou v sanitke zomrela. Žalobca v 1. rade si v trenom konaní uplatnil nárok na náhradu škody v sume 766,11 eura titulom nákladov za pohreb, v sume 3.409,- eur za kúpu pomníka na dcérin hrob a náhradu nemajetkovej ujmy v sume 33.000,- eur. Nárok žalobcu v 1. rade na náhradu škody v sume 1.350,30 eura, na zaplatenie ktorej bol žalovaný v 1. rade zaviazaný predmetným odsudzujúcim rozsudkom, pozostával z pohrebného v sume 766,11 eura, po odpočítaní príspevku od štátu v sume 79,70 eura, a zo sumy 663,88 eura titulom náhrady nákladov na obstaranie pomníka podľa § 2 ods. 2 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, v príslušnom znení.

18. Súdu je z jeho úradnej činnosti známe, že žalovaný v 1. rade podal proti odsudzujúcemu trestnému rozsudku zo dňa 7.12.2011 odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Trnave uznesením sp. zn. 6To/109/2011 zo dňa 17.1.2012, ktorým odvolací súd odvolanie žalovaného v 1. rade ako obžalovaného zamietol podľa § 319 Trestného poriadku. Uznesenie odvolacieho súdu nadobudlo právoplatnosť dňa 15.2.2012. Z odôvodnenia uznesenia odvolacieho súdu vyplýva, že odvolací súd považoval odolanie za nedôvodné, že odvolací súd sa stotožnil aj s vykonaným dokazovaním v časti týkajúcej sa predmetnej dopravnej nehody a zavinenia žalovaného v 1. rade. Za neakceptovateľné považoval tvrdenie žalovaného v 1. rade (pozn. pozícii obžalovaného), že vodič autobusu sa v čase, keď ho žalovaný v 1. rade obiehal, po zapnutí ľavej smerovky pohol s autobusom do ľavej strany v čase, keď vozidlo vedené žalovaným v 1. rade bolo na úrovni jeho ľavého kolesa, a že vtedy spoza autobusu vybehli dve dievčatá, čo bolo vyvrátené výpoveďou vodiča autobusu, ako aj výpoveďou dvoch svedkýň. Nikto z vypočutých svedkov nepotvrdil, že by dievčatá spoza autobusu vybehli práve naopak, z výpovedí dvoch svedkov vyplynulo, že dievčatá (K. a B.) sa pred započatím prechodu cez druhú polovicu vozovky obzreli na obe strany, a až potom vykročili na druhú stranu vozovky, pričom správnosti výpovedí týchto svedkov nasvedčuje aj znalecký posudok podaný znalcom z odboru cestná doprava, Ing. Vojtechom Svetlíkom, ktorý zobral do úvahy aj zaznamenané údaje z obhliadky miesta činu, ako aj zo záznamu z dopravnej nehody, pričom pri dokumentácii nehody bol znalec osobne prítomný. Závery znalca o tom, že žalovaný v 1. rade sa pohyboval v obci v danom čase rýchlosťou vyše 80 km/hod., hoci išlo o frekventovanú časť obce, obiehajúc pritom autobus voziaci deti zo školy, a že ide o rozhodujúcu príčinu predmetnej dopravnej nehody, ako aj spôsobeného tragického následku, sú plne kompatibilné s výpoveďami vypočutých svedkov. Odvolací súd, rovnako ako súd prvej inštancie, nemal pochybnosť o tom, že aj s ohľadom na miesto zrážky, ak by obžalovaný dodržal ustanovenia § 16 ods. 1, § 13 ods. 1, ods. 2 a § 137 ods. 2 písm. c) zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke, v znení neskorších predpisov, nebolo by došlo k predmetnej tragickej dopravnej nehode. Odvolacia námietka žalovaného v 1. rade, že vodič autobusu zastal s autobusom priamo na priechode pre chodcov, kde bola nesprávne umiestnená zastávka pre autobusy, nič nemení na skutočnosti, že žalovaný v 1. rade mal v kritickom úseku dodržať maximálnu povolenú rýchlosť 50 km/hod., a zvýšiť opatrnosť, ani jedno však nedodržal, v čom je nepochybne zavinená príčina spôsobeného následku.

19. Z výsledku lustrácie o poisťovateľovi predmetného motorového vozidla, vytlačenej z internetovej stránky Slovenskej kancelárie poisťovateľov dňa 14.1.2014, súd zistil, že osobné motorové vozidlo zn. Citroen ZX, zelenej farby, s prideleným EVČ: S. bolo ku dňu predmetnej nehody, t. j. k 19.1.2011 poistené u poisťovateľa, ktorým bola žalovaná v 2. rade, a to na základe poistnej zmluvy č. XXXXXXXXXX vzťahujúcej sa na poistné obdobie od 1.1.2011.

20. Z rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci E. D. proti Q. S. a C. D. sp. zn. C-22/12 zo dňa 24.10.2013 súd zistil tie isté skutočnosti, ktoré uviedol odvolací súd tak, ako sú popísané v odsekoch 8. a 11. tohto odôvodnenia.

21. Žalovaný v 1. rade v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovanej v 2. rade proti medzitýmnemu rozsudku uviedol, že od 1.1.2011 má uzatvorené platné povinné zmluvné poistenie osobného motorového vozidla, že poistník - osoba, ktorá uzatvára poistnú zmluvu s Komunálnou poisťovňou, a.s. -

má na výber z dvoch variantov poistného krytia, ktorým zodpovedá určitý rozsah asistenčných služieb, a to Garant Plus od 1.1.2012 a Eurogarant Plus do 1.1.2012. Tieto limity sú upravené pre škody na zdraví a náklady pri usmrtení na každého zraneného alebo usmrteného.

22. Z vyjadrení právneho zástupcu žalobcov na pojednávaniach dňa 8.1.2019 a dňa 9.4.2019 vyplynulo, že ten poukázal na rozhodnutie NSSR publikované v Zbierke stanovísk a rozhodnutí NSSR pod č. R 61/2018, ktorým NSSR rozhodol, že v takýchto prípadoch svedčí pasívna vecná legitimácia poisťovni, čím je zodpovedaná otázka pasívnej legitimácie žalovanej v 2. rade bez akýchkoľvek pochybností. Zámerom žalobcov nie je dosiahnuť neprimeranú, predimenzovanú náhradu nemajetkovej ujmy, ale domôcť sa primeranej peňažnej satisfakcie, ktorá by bola aspoň v čiastočnej miere spôsobilá zmierniť traumy zapríčinené neočakávaným úmrtím ich dcéry. Nakoľko samotný výsluch žalobcov na pojednávaní by bol veľmi traumatizujúci, právny zástupca žalobcov upustil od návrhu na vykonanie dokazovania výsluchom žalobcov. Po vydaní už skôr spomínaného rozhodnutia Súdneho dvora EÚ bola síce rozhodovacia prax všeobecných súdov SR v tejto otázke nejednoznačná, avšak vzhľadom na názory ÚSSR a NSSR je táto otázka k dnešnému dňu jednoznačne zodpovedaná. K výške nemajetkovej ujmy poukázal na skutočnosť, že k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv žalobcov došlo protiprávnym konaním žalovaného v 1. rade, konkrétne k zásahu do rodinnej a citovej sféry žalobcov, čomu nasvedčuje jednak skutočnosť, že žalobcovia neboli schopní vypovedať na pojednávaní o ich vzťahu k nebohej dcére, ako aj obsah svedeckých výpovedí. Keďže nebohá dcéra žalobcov K. bola ich prvorodeným dieťaťom, a v čase úmrtia mala iba 11 rokov, je výška požadovaných nárokov iba čiastočnou satisfakciou za psychické traumy, ktorými dodnes trpia obaja žalobcovia.

23. Právna zástupkyňa žalovanej v 2. rade na pojednávaniach dňa 8.1.2019 a dňa 9.4.2019 predniesla, že rozhodnutie NSSR publikované pod R 61/2018 nie je rozhodnutím veľkého senátu NSSR, čo je v rozpore s Civilným sporovým poriadkom. Zodpovednosť za skutočnosť, že príslušné smernice ES/EÚ neboli pretransformované do vnútroštátneho právneho poriadku, nesie štát, nie súkromné subjekty - komerčné poisťovne, ktorým štát neuložil zákonom povinnosť nahradiť nemajetkovú ujmu. Pokiaľ sa poškodení domáhajú náhrady nemajetkovej ujmy vzniknutej prevádzkou motorového vozidla, tejto náhrady sa môžu domáhať priamo od škodcu alebo od štátu. Žalovaná v 2. rade s pasívnou vecnou legitimáciou nesúhlasí, nakoľko vnútroštátne právo nepripúšťa možnosť uplatnenia náhrad nemajetkovej ujmy z povinného zmluvného poistenia motorových vozidiel (PZP). Eurokonformný výklad preto v takomto rozsahu nie je možný a dostáva sa do rozporu s vnútroštátnym právom. Čo sa týka samotnej výšky náhrady, v našom právnom systéme nie je stanovená výška. Navyše, náš vnútroštátny poriadok v týchto veciach s touto náhradou ani nepočíta. Výška priznanej náhrady nemajetkovej ujmy závisí od vykonaného dokazovania a od rozhodnutia súdu. Vychádzajúc z princípu proporcionality, možno vychádzať aj z rozhodovacej činnosti v okolitých štátoch, kde je náhrada nemajetkovej ujmy súčasťou PZP. Podľa judikovania rakúskeho najvyššieho súdu boli priznané náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 13.000,- eur 40-ročnému synovi pri usmrtení jeho matky. Bola priznaná náhrada vo výške 65.000,- eur pozostalému manželovi, ktorý pri dopravnej nehode stratil manželku a 3 maloleté deti. V okolnostiach prípadu, neexistujúca právna úprava v našom systéme a platové pomery občanov v Rakúsku, ktoré presahujú v porovnaní so Slovenskom aj trojnásobok, je potrebné prihliadať aj na tieto rozdiely. V Čechách zaviedol predtým platný OZ paušálne sumy od 7.500,- eur do 10.000,- eur. Z rozhodovacej praxe našich súdov sú ustálené hľadiská jednotlivých kritérií, ktoré je potrebné skúmať, akými sú aj otázka hmotnej závislosti pozostalého po usmrtenej osobe. Pri výške náhrady je kvalita vzájomného vzťahu kľúčová. Je samozrejmá psychická bolesť zo straty blízkeho človeka, ktorá je vnímaná ako neznesiteľná fyzická, obmedzujúca ostatné aktivity pozostalého a prerastajúca až do duševného ochorenia. Pri zohľadnení zásahu sa rozlišuje, nakoľko je prežívaná strata dieťaťa jeho rodičmi, či je závažnejšia ako obvyklá pri takomto zásahu, či sa rodičia podrobili aj osobitnej liečbe. Je nutné použiť porovnanie náhrad v iných obdobných prípadoch a je potrebné prihliadnuť na to, že žiadna suma priznaná súdom nenahradí ľudský život. V ostatnom období sa rozhodovacia prax súdov ustálila v rozsahu od 5.000 eur do 25.000 eur. Z vnútroštátnej úpravy obetí poškodených násilnými trestnými činmi je náhrada stanovená vo výške 17.600 eur, pričom z okolností prejednávanej veci vyplýva, že k usmrteniu došlo v dôsledku nedbanlivostného trestného činu. Škodca (pozn. žalovaný v 1. rade) tento následok nechcel spôsobiť, preto je potrebné pri výške náhrady rozlišovať aj to, akým spôsobom k zásahu, aj keď k nezvratnému, došlo. Podľa jej názoru, v konaní bolo preukázané, že žalobcovia neprežívali stratu blízkeho, v dnom prípade dcéry K., závažnejšie než obvykle. Liečenie u odborníka sa u nich nevyžadovalo. Práva zástupkyňa žalovanej v 2. rade mala za to, že bolo preukázané, že neexistuje dôvod, pre ktorý by mal súd vziať osobitný zreteľ pri určení výšky náhrady. Žalovaná v 2. rade, vzhľadom

na vykonané dôkazy, považuje nárok žalobcov za neprimeraný. Súdom priznaný nárok na náhradu nemajetkovej ujmy by mal nielen odrážať všeobecné predstavy o spravodlivosti, ale aj vychádzať aj zo skutkových okolností, ktoré boli preukázané v danom prípade.

24. Z obsahu výpovede svedka A. A. na pojednávaní dňa 9.4.2019 súd zistil, že je otcom žalobcu v 1. rade, zároveň svokrom žalobkyne v 2. rade a starým otcom nebohej dcéry žalobcov, K. A.. Rodiča žalobcu v 1. rade, ktorí sú zároveň svokrovcami žalobkyne v 2. rade, žijú v spoločnej domácnosti spolu so žalobcami a s mal. synom žalobcov, Z., a pred nehodou aj s neb. maloletou K.. Pred smrťou K. bolo u nich doma veselo, ako to býva v rodine s malými deťmi. Z narodenia Simonky mali žalobcovia radosť, venovali sa jej, chodievali s ňou na dovolenky, na výlety do ZOO, do jaskyne, a keď bola K. trošku staršia, zvykla na žalobcov naliehať, aby sa mohla povoziť na koníkoch. Žalobkyňa v 2. rade jej pred spaním čítavala rozprávky. Žalobca v 1. rade dcére K. hrával na ústnej harmonike a na trúbke. K. pekne kreslila, chodievala na výtvarný krúžok, venovala sa aj tancovaniu, pričom na tanečný krúžok ju nosievala žalobkyňa v 2. rade mimo dediny. Žalobcovia brávali K. so sebou na návštevy k príbuzným a k známym, aby bola v kontakte s inými deťmi, keďže K. mala rada spoločnosť. Spoločenský život žalobcov bol pred nehodou veselý, boli mladí, chodievali do kina, žalobca v 1. rade hrával v kapele. Keď bolo treba, rodičia žalobcu v 1. rade sa venovali K.. Predmetná nehoda ovplyvnila život celej ich rodiny, po smrti mal. K. sa žalobca v 1. rade uzavrel do seba, stratil záujem o dianie v domácnosti. Víkend tesne po nehode zostali rodičia žalobcu v 1. rade prekvapení, keď zistili, že žalobcovia aj s maloletým Z. odišli z domu, netušili, kam a na ako dlho odišli. Rodičia žalobcu v 1. rade očakávali, že žalobcovia niekoľko dní po nehode budú chcieť zostať doma, spolu s rodičmi žalobcu v 1. rade, aby ich to skĺbilo, nečakali, že žalobcovia v 1. rade odídu cez prvý víkend po nehode z domu. Potom ešte párkrát z domu odišli, ale otec žalobcu v 1. rade sa ich už radšej nepýtal, kam idú, lebo sa cítil nepríjemne. Od smrti K. je život v ich domácnosti smutnejší, chladnejší. Odpovede žalobcov na bežné otázky svedka a jeho manželky, t. j. rodičov žalobcu v 1. rade sú od predmetnej nehody veľmi stručné a strohé. Nikdy nezačali s rodičmi žalobcu v 1. rade dlhší rozhovor bez toho, aby sme sa rodiča žalobcu v 1. rade niečo opýtali. Od predmetnej nehody už uplynula dlhšia doba, avšak žalobcovia naďalej ťažko znášajú situáciu v rodine. Dlhé roky mali Simonku ako jedinú dcéru, Z. sa narodil až o niekoľko rokov neskôr. Žalobca v 1. rade po nehode prestal asi na 3/4 roka hrať v kapele, potom sa k tomu na chvíľu vrátil, avšak napokon s tým úplne skončil, napriek dohováraniu zo strany iných kapelníkov. Od smrti K. trvalo dlhé roky, kým sa žalobcovia išli niekam zabaviť, napríklad na Silvestra. Až 5 až 6 rokoch od smrti Simonky občas zašli žalobcovia do kina, aj to iba minimálne. Väčšinu času trávili doma alebo u sestry žalobkyne v 2. rade. Žalovaný v 1. rade sa žalobcom za spôsobenie smrti ich dcéry K. do dnešného dňa vôbec neospravedlnil. Matka žalovaného v 1. rade asi týždeň po nehode zatelefonovala svedkovi, t. j. otcovi žalobcu v 1. rade, aby mu povedala, že žalovaný v 1. rade nehodu nezavinil úmyselne. Teraz, keď syn žalobcov, Z., trochu povyrástol žalobcovia chodievajú na výlety aj s ním, ako aj na lyžovačky či do Chorvátska. Venujú sa Z., avšak už nedokážu mať z neho takú veľkú radosť, akú mávali, keď ešte žila K..

25. Z obsahu výpovede svedkyne Z. A. na pojednávaní dňa 9.4.2019 súd zistil, že je matkou žalobcu v 1. rade, zároveň svokrou žalobkyne v 2. rade a starou matkou nebohej dcéry žalobcov, K. A.. Žalobcovia sa sobášili veľmi mladí, skoro sa im narodila K., kedy bol žalobca v 1. rade na základnej vojenskej službe, ktorá sa mu skrátila o mesiac z dôvodu narodenia dcéry. Keďže sa sobášili veľmi mladí, učili sa spolu žiť, aj sa občas pohádali, no bolo vidieť, že sa majú radi, vodili sa za ruky. K. bola prvým vnúčaťom rodičov žalobcu v 1. rade, mali z nej radosť tak žalobcovia, aj ich rodičia. Žalobkyňa v 2. rade si našla prácu v tej istej firme ako matka žalobcu v 1. rade, ktoré si v práci vybavili zmeny tak, aby sa striedali tak, aby stále mohla byť jedna z nich so K. K. veľmi pekne kreslila, žalobcovia s ňou chodievali na výlety cez víkendy, cez jarné prázdniny na lyžovačky, cez leto do Chorvátska. Asi rok navštevovala tanečnú školu v Piešťanoch. Celá rodina sa navzájom navštevovala. K. mala veľa kamarátok. V čase, keď žalobkyňa v 2. rade otehotnela s druhým dieťaťom, K. sa vždy tešila na ultrazvuk a na narodenie bračeka Z., z ktorého sa tešila aj K.. Žalobca v 1. rade hrával v dychovke už od svojho detstva. Zvykol byť veselý. Každý deň sa v ich dome premlelo veľa ľudí a návštev, až do predmetnej nehody. Žalobkyňa v 2. rade bývala živá, komunikatívna a zábavná. Má veľkú rodinu, ktorá ju navštevovala. Obaja žalobcovia mali radi návštevy. Do nehody K. žalobca v 1. rade nemal výhrady k žiadnej návšteve, ktorú chcela pozvať, príp. privítať jeho manželka (žalobkyňa v 2. rade). V daný deň po nehode neveste T. zatelefonovala spolužiačka K., ktorá predmetnú nehodu videla. Na to nevesta zobrala bicykel, a ponáhľala sa na miesto nehody. Matka žalobcu v 1. rade medzitým zatelefonovala žalobcovi v 1. rade, ktorý bol práve v práci, ktorý sa bezprostredne po telefonáte ponáhľala na miesto nehody priamo z práce. Po nehode K. žila veľmi krátko, pretože ju z miesta nehody viezli sanitkou do Trnavy, odkiaľ sa žalobcovia vrátili domov s

tým, že K. zomrela. Žalobca v 1. rade mal ruky od krvi, plakal, ustavične sa ma pýtal, čo má robiť. V ten istý deň k ním domov prišla aj sestra žalobkyne v 2. rade. Všetci v rodine plakali, len matka žalobcu v 1. rade bola vtedy v takom šoku, že v ten deň nedokázala plakať, pretože si uvedomovala, že sa treba postarať o malého Z.. Celú noc nikto v rodine nespal. Keď bola v deň po nehode matka žalobcu v 1. rade na dvore, oslovili ju dvaja novinári, či sa môžu s ňou porozprávať. Žalobcovia poskytli raz jeden rozhovor nejakému periodiku. Až do uskutočnenia súdneho procesu v trestnej veci obžalovaného p. M., každý týždeň u nich doma niekto zvonil, pričom dvere otvárala matka žalobcu v 1. rade, lebo bola doma. Žalobkyňa v 2. rade bola v danom čase na materskej dovolenke, no nevedela doma vydržať, preto chodievala na návštevy k svojej sestre. Žalobca v 1. rade sa po krátkom čase vrátil do práce, lebo tiež nevedel doma vydržať. K psychickej nepohode žalobcov v nemalej miere prispievali aj novinári svojimi ustavičnými otázkami, ako aj svojou prítomnosťou na pohrebe K.. Žalobkyňa v 2. rade odmietala brať lieky na ukľudnenie, pretože sa bála, že sa nezobudí k malému Martinkovi, keď to bude dieťa potrebovať. Útechu nachádzala u svojej sestry, B. Z., ktorá je jej dvojčaťom, ku ktorej sa chodievala vyrozprávať. Žalobkyňa by aj po nehode uvítala nejaké návštevy, avšak žalobca v 1. rade s tým spravidla nesúhlasí. Medzi žalobcami od smrti K. chýba vzájomná komunikácia, zrejme práve preto žalobkyňa v 2. rade sa chodieva vyrozprávať k svojej sestre. Od nehody býva smutná, už nie je veselá, čo bývala predtým. Teší sa z Z., uvedomuje si, že sa mu musí venovať, no nevie sa tešiť tak, ako sa tešila, keď ešte žila K.. Žalobca v 1. rade sa po nehode uzavrel do seba, s nikým sa o predmetnej nehode a o situácii v rodine do dnešného dňa nerozprával, s nikým z príbuzných, ani s nikým iným. Duševnú bolesť riešil občasným požívaním alkoholu. Chvíľkami to vyzeralo tak, že sa žalobcovia rozídu, napokon však zostali spolu. Ich manželstvo už nie je také, aké bývalo predtým. Žalobca v 1. rade zanechal hranie v dychovke, kde nehrá už minimálne 5 rokov, neteší sa zo života, nie je taký veselý, akým býval pred predmetnou nehodou. Ak aj boli žalobcovia v období po nehode na nejakej oslave, nedokázali sa s ostatnými tešiť, nebavili sa s nimi. Žalobcovia sa venujú svojmu synovi Z., chodievajú s ním na dovolenky do Chorvátska v lete a aj lyžovať, ak im to finančná situácia a čas umožní. Nenavštevujú psychiatra, ani nepoberajú žiadne psychofarmaceutiká. Od predmetnej tragédie si žalobcova nedávajú najavo, čo k sebe navzájom cítia, aspoň rodičia žalobcu v 1. rade majú taký dojem. Rodičov žalobcu v 1. rade spomínaná tragédia ešte viac spojila, čo sa nedá povedať o manželstve žalobcov a ich vzťahu. Žalobcovia chodievali spočiatku na cintorín k hrobu Simonky spolu denne, neskôr každý samostatne. Žalobca v 1. rade zmenil periodicitu návštev cintorína asi po 3 rokoch s tým, že sa na to psychicky necíti, a nechodieva tam každý deň.

26. S ú d v e c p r á v n e p o s ú d i l nasledovne:

27. Podľa § 16 ods. 1 zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke, v znení neskorších predpisov, v znení účinnom v čase predmetnej dopravnej nehody, t. j. k 19.1.2011, vodič je povinný rýchlosť jazdy prispôsobiť najmä svojim schopnostiam, vlastnostiam vozidla a nákladu, poveternostným podmienkam, stavu a povahe vozovky a iným okolnostiam, ktoré možno predvídať. Vodič smie jazdiť len primeranou rýchlosťou, aby bol schopný zastaviť vozidlo na vzdialenosť, na ktorú má rozhľad.

28. Podľa § 13 ods. 1, ods. 2 zákona č. 8/2009 Z. z. v znení účinnom k 19.1.2011, za vozidlom pravidelnej verejnej dopravy osôb, ktoré zastavilo v obci na zastávke bez nástupného ostrovčeka alebo bez nástupišťa na zvýšenom električkovom koľajovom páse, vodič iného vozidla je povinný zastaviť vozidlo. Ak je na zastávke viac vozidiel, vodič je povinný zastaviť vozidlo za posledným z nich. Vodič smie pokračovať v jazde, ak neohrozí osobu, ktorá nastupuje do vozidla pravidelnej verejnej dopravy osôb alebo z neho vystupuje. Vodič je povinný v úseku zastávky pravidelnej verejnej dopravy osôb dbať na zvýšenú opatrnosť a jazdiť primeranou rýchlosťou tak, aby neohrozil osobu vystupujúcu z vozidla pravidelnej verejnej dopravy osôb alebo do neho nastupujúcu.

29. Podľa § 137 ods. 2 písm. c) zákona č. 8/2009 Z. z. v znení účinnom k 19.1.2011, porušením pravidiel cestnej premávky závažným spôsobom je, okrem iného, aj také porušenie pravidiel cestnej premávky, v ktorého dôsledku vznikne dopravná nehoda alebo nesplnenie si povinností účastníka dopravnej nehody alebo škodovej udalosti.

30. Podľa § 420 ods. 1 OZ, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

31. Podľa § 420 ods. 2 OZ, Škoda je spôsobená právnickou osobou alebo fyzickou osobou, keď bola spôsobená pri ich činnosti tými, ktorých na túto činnosť použili. Tieto osoby samy za škodu takto

spôsobenú podľa tohto zákona nezodpovedajú; ich zodpovednosť podľa pracovnoprávnych predpisov nie je tým dotknutá.

32. Podľa § 420 ods. 3 OZ, zodpovednosti sa zbaví ten, kto preukáže, že škodu nezavinil.

33. Podľa § 427 ods. 1 OZ, fyzické a právnické osoby vykonávajúce dopravu zodpovedajú za škodu vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky.

34. Podľa § 427 ods. 2 OZ, rovnako zodpovedá aj iný prevádzateľ motorového vozidla, motorového plavidla, ako aj prevádzateľ lietadla.

35. Podľa § 428 OZ, svojej zodpovednosti sa nemôže prevádzateľ zbaviť, ak bola škoda spôsobená okolnosťami, ktoré majú pôvod v prevádzke. Inak sa zodpovednosti zbaví, len ak preukáže, že sa škode nemohlo zabrániť ani pri vynaložení všetkého úsilia, ktoré možno požadovať.

36. Podľa § 429 OZ, prevádzateľ zodpovedá ako za škodu spôsobenú na zdraví a veciach, tak za škodu spôsobenú odcudzením alebo stratou vecí, ak stratila fyzická osoba pri poškodení možnosť ich opatrovať.

37. Fyzickými a právnickými osobami vykonávajúcimi dopravu na účely ust. § 427 ods. 1 OZ sú tzv. dopravcovia, t. j. osoby, ktoré majú v predmete podnikania organizovanie a uskutočňovanie cestnej, vzdušnej, železničnej a vodnej dopravy (....) Iným prevádzateľom motorového vozidla, motorového plavidla na účely § 427 ods. 2 OZ je osoba/fyzická alebo právnická/, ktorá má právnu i faktickú možnosť disponovať s dopravným prostriedkom a organizovane ho užívať. Ide o organizované a dlhodobejšie používanie dopravného prostriedku na účel, na ktorý je dopravný prostriedok určený, pričom užívajúca osoba je oprávnená dopravný prostriedok na ten účel používať. Prevádzateľom je najmä a) vlastník dopravného prostriedku (aj taký, ktorý nezaplatil kúpnu cenu a nie je evidovaný v príslušnom registri ako držiteľ dopravného prostriedku, b) oprávnený držiteľ (§130 OZ) a nájomca (Fekete, I.: Občiansky zákonník. 2. zväzok /Vecné práva, Zodpovednosť za škodu a za bezdôvodné obohatenie/. Veľký komentár, 2.aktualizované a rozšírené vydanie. Bratislava: Eurokódex, 2015, str. 687, 689).

38. Zodpovednosť prevádzateľa dopravného prostriedku má povahu objektívnej zodpovednosti, preto podmienkou vzniku tejto objektívnej zodpovednosti nie je protiprávny úkon osoby, ktorá za škodu zodpovedá (prevádzateľa), ani jej zavinenie (.....) Objektívna zodpovednosť prevádzateľa subsumuje všetky škodové udalosti, ktorých príčinou bola prevádzka dopravného prostriedku, a to bez ohľadu na to, či príčinou škody bola nebezpečnosť a povaha samotnej prevádzky alebo ľudský činiteľ. Prevádzateľ dopravného prostriedku zodpovedá za škodu objektívne, bez zreteľa na to, či dôvodom vzniku škody bolo technické alebo ľudské zlyhanie (....). Zodpovednosť prevádzateľa dopravného prostriedku za škodu spôsobenú jeho prevádzkou podľa § 427 a nasl. OZ nevylučuje súbežnú (solidárnu) zodpovednosť vodiča tohto dopravného prostriedku podľa ustanovenia § 420 ods. 1 OZ, ktorý škodu spôsobil pri tej istej škodovej udalosti zavineným porušením právnej povinnosti, ak nejde o prípad uvedený v ustanovení § 420 ods. 2 OZ. (....) V praxi ide o prípady, keď prevádzateľ a vodič vozidla sú dva rozdielne subjekty (.....). Ak motorové vozidlo v čase vzniku škody viedol prevádzateľ dopravného prostriedku (t. j. spravidla jeho vlastník), ten bude vždy zodpovedať podľa ustanovenia § 427 OZ (...) Za okolnosť majúcu pôvod v prevádzke (§ 428 OZ) sa považuje napr. zlyhanie bŕzd, chyba materiálu, nedostatky na strane vodiča, teda „vnútorné“ okolnosti vlastnej prevádzky, ktoré súvisia s organizáciou, riadením a realizáciou prevádzky (....) Súdna prax uznala za okolnosť, ktorá má pôvod v prevádzke, aj úraz spôsobený v dôsledku prudkého zabrzdenia dopravného prostriedku, pretože rýchlosť je osobitnou vlastnosťou dopravného prostriedku a prudkosť zastavenia má pôvod v prevádzke. Na tom nič nemení ani okolnosť, že počínanie vodiča bolo dôsledkom neodvrátiteľného konania chodca (.....) Zákon síce v ust. § 429 OZ hovorí síce „iba“ o zodpovednosti za škodu na zdraví, ale je zrejmé, že zodpovedá aj za škodu spôsobenú usmrtením inej osoby (Fekete, I.: Občiansky zákonník. 2. zväzok /Vecné práva, Zodpovednosť za škodu a za bezdôvodné obohatenie/. Veľký komentár, 2.aktualizované a rozšírené vydanie. Bratislava: Eurokódex, 2015, str. 692, 695, 700, 708).

39. Pri škode spôsobenej prevádzkou motorového vozidla si poškodený môže právo na náhradu škody uplatniť 1.) buď u osoby, ktorá zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (prevádzateľ a vodič), 2.) alebo priamo poisťovateľa škodcu (§ 15 ZoPZP), alebo 3.) u škodcu a jeho

poisťovateľa súčasne. Poškodený si môže uplatniť právo na náhradu škody priamo u poisťovateľa, škodcu, pričom má dôkaznú povinnosť o tom, že za škodu zodpovedá škodca, ktorý je poistený u žalovaného poisťovateľa (...) Vzhľadom na to, že zdroj záväzku škodcu na náhradu škody je zodpovednosť za škodu (§ 427, resp. § 420 OZ) a zdrojom záväzku poisťovateľa plniť z povinného zmluvného poistenia je poistná zmluva, nemôže súd škodcu a jeho poisťovateľa zaviazať na solidárne (spoločné a nerozdielne) splnenie záväzku (§ 511 ods. 1, OZ; Fekete, I.: Občiansky zákonník. 2. zväzok / Vecné práva, Zodpovednosť za škodu a za bezdôvodné obohatenie/. Veľký komentár, 2.aktualizované a rozšírené vydanie. Bratislava: Eurokódex, 2015, str. 698-699).

40. Zodpovednosť vodiča za škodu spôsobenú motorovým vozidlom, ktoré v čase spôsobenia škody viedol (ak vodič nie je súčasne i prevádzateľom alebo zamestnancom alebo pomocníkom prevádzateľa), má charakter zodpovednosti za zavinené spôsobenie škody (§ 420 OZ), preto podmienkou zodpovednosti vodiča za škodu je okrem zavinenia i protiprávne konanie vodiča (a príčinná súvislosť medzi týmto konaním a vzniknutou škodou), konkrétne porušenie pravidiel cestnej premávky. Táto skutočnosť je často daná výsledkom trestného konania (Fekete, I.: Občiansky zákonník. 2. zväzok / Vecné práva, Zodpovednosť za škodu a za bezdôvodné obohatenie/. Veľký komentár, 2.aktualizované a rozšírené vydanie. Bratislava: Eurokódex, 2015, str. 697).

41. Podľa § 441 OZ, ak bola škoda spôsobená aj zavinením poškodeného, znáša škodu pomerne; ak bola škoda spôsobená výlučne jeho zavinením, znáša ju sám.

42. Podľa § 442 ods. 1 a 3 OZ, uhrádza sa skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk). Škoda sa uhrádza v peniazoch; ak však o to poškodený požiada a ak je to možné a účelné, uhrádza sa škoda uvedením do predošlého stavu.

43. Podľa § 444 OZ, pri škode na zdraví sa jednorazove odškodňujú bolesti poškodeného a sťaženie jeho spoločenského uplatnenia.

44. Podľa § 449 ods. 1 a 3 OZ, pri škode na zdraví sa uhradzujú aj účelné náklady spojené s liečením. Náklady liečenia a náklady pohrebu sa uhradzujú tomu, kto ich vynaložil.

45. Podľa § 11 OZ, fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

46. Podľa § 13 ods. 1 a 2 OZ, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie. Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

47. Podľa § 13 ods. 3 OZ, výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.
48. Podľa § 16 OZ, kto neoprávneným zásahom do práva na ochranu osobnosti spôsobí škodu, zodpovedá za ňu podľa ustanovení tohto zákona o zodpovednosti za škodu.

49. Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 381/2011 Z. z., povinnosť uzavrieť poistnú zmluvu má pri tuzemskom motorovom vozidle ten, kto je ako držiteľ motorového vozidla zapísaný v dokladoch vozidla alebo ten, kto je v dokladoch vozidla zapísaný ako osoba, na ktorú sa držba motorového vozidla previedla, 6a) v ostatných prípadoch ten, kto je vlastníkom motorového vozidla alebo jeho prevádzkovateľom. Ak na motorové vozidlo je uzatvorená nájomná zmluva s právom kúpy prenajatej veci, povinnosť uzavrieť poistnú zmluvu má nájomca.

50. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 381/2011 Z. z., osoba, na ktorú sa vzťahuje povinnosť uzavrieť poistnú zmluvu podľa odseku 1, je povinná uzavrieť poistnú zmluvu najneskôr v deň prvého použitia motorového vozidla. Osoba, na ktorú sa vzťahuje povinnosť uzavrieť poistnú zmluvu podľa odseku 2, je povinná takúto poistnú zmluvu uzavrieť podľa § 16 pri vstupe cudzozemského motorového vozidla na územie Slovenskej republiky.

51. Podľa § 4 ods. ods. 1 zákona č. 381/2011 Z. z., poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poistnej zmluve.

52. Podľa § 4 ods. 2 zákona č. 381/2011 Z. z., poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu a) škody na zdraví a nákladov pri usmrtení, b) škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou veci, c) účelne vynaložených nákladov spojených s právnym zastúpením pri uplatňovaní nárokov podľa písmen a), b) a d), ak poisťovateľ nesplnil povinnosti uvedené v § 11 ods. 6 písm. a) alebo písm. b) alebo poisťovateľ neoprávnene odmietol poskytnúť poistné plnenie, alebo neoprávnene krátil poskytnuté poistné plnenie, d) ušlého zisku.

53. Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 381/2011 Z. z., náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

54. Podľa § 193 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), súd je viazaný rozhodnutím ústavného súdu o tom, či určitý právny predpis nie je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavným zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná. Súd je tiež viazaný rozhodnutím ústavného súdu alebo Európskeho súdu pre ľudské práva, ktoré sa týkajú základných ľudských práv a slobôd. Ďalej je súd viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihnuteľný podľa osobitného predpisu, a o tom, kto ich spáchal, ako aj rozhodnutím o osobnom stave, vzniku alebo zániku spoločnosti.

55. Podľa § 391 ods. 2 CSP, ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

56. Podľa § 185 ods. 1, ods. 2 CSP, súd rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná. Súd môže aj bez návrhu vykonať dôkaz, ktorý vyplýva z verejných registrov a zoznamov, ak tieto registre alebo zoznamy nasvedčujú, že skutkové tvrdenia strán sú v rozpore so skutočnosťou; iné dôkazy bez návrhu nevykoná, ak tento zákon neustanovuje inak.

57. Podľa § 215 ods. 1 CSP, súd rozhodne na základe zisteného skutkového stavu.

58. Podľa § 44 ods. 3 CSP, na najvyššom súde koná a rozhoduje senát alebo veľký senát.

59. Podľa § 48 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4 CSP, ak senát najvyššieho súdu pri svojom rozhodovaní dospeje k právnemu názoru, ktorý je odlišný od právneho názoru, ktorý už bol vyjadrený v rozhodnutí iného senátu najvyššieho súdu, postúpi vec na prejednanie a rozhodnutie veľkému senátu. V uznesení o postúpení veci odôvodní svoj odlišný právny názor. Veľký senát sa skladá z predsedu senátu a šiestich sudcov. Predsedom veľkého senátu je predseda príslušného kolégia najvyššieho súdu. Členmi veľkého senátu sú sudcovia senátu najvyššieho súdu, ktorý vec postúpil veľkému senátu podľa odseku 1, a traja sudcovia tohto kolégia určení rozvrhom práce najvyššieho súdu. Právny názor vyjadrený v rozhodnutí veľkého senátu je pre senáty najvyššieho súdu záväzný. Ak sa senát najvyššieho súdu pri svojom rozhodovaní chce odchýliť od právneho názoru vyjadreného v rozhodnutí veľkého senátu podľa odseku 2, postúpi vec na prejednanie a rozhodnutie veľkému senátu. Veľký senát si pred rozhodnutím vo veci vyžiada stanovisko ministra spravodlivosti Slovenskej republiky, generálneho prokurátora Slovenskej republiky, prípadne ďalších subjektov.

60. Škodou pre účely zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zmien a doplnení (ďalej len „ZoPZP“) je aj nemajetková ujma spočívajúca v zásahu do osobnostných práv pozostalých obete dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla. V spore o náhradu takejto ujmy je poisťovňa pasívne legitimovaná. Pre posúdenie otázky pasívnej legitimácie poisťovne je rozhodujúce riešenie otázky, čo treba rozumieť pod pojmom škoda (použitým v ZoPZP). Pre účely tohto zákona treba pojem škoda vykladať extenzívne v tom zmysle, že tento pojem zahŕňa aj nemajetkovú ujmu, ktorej náhrada patrí pozostalým (po blízkej osobe, usmrtenej pri dopravnej nehode v súvislosti s prevádzkou motorového vozidla) z titulu občianskoprávnej zodpovednosti za zásah

do osobnostných práv, spočívajúci v zásahu do ich práva na súkromný a rodinný život. Účelom poistenia za škody spôsobené prevádzkou motorových vozidiel je zmierniť dôsledky škôd, ku ktorým došlo v súvislosti s touto prevádzkou. Aj podľa dôvodovej správy k zodpovednostnému zákonu je usmrtenie pri dopravnej nehode najzávažnejším dôsledkom tejto udalosti. Pokiaľ podľa súdnej praxe usmrtenie pri dopravnej nehode vyvoláva nielen občianskoprávnu zodpovednosť za škodu, ale aj občianskoprávnu zodpovednosť za neoprávnený zásah do osobnostných práv, musí byť aj táto zodpovednosť predmetom poistného krytia. Ak by mal platiť výklad pojmu škoda vychádzajúci z textu ZoPZP (gramatický výklad), resp. výklad vychádzajúci výlučne z ustanovení OZ o zodpovednosti za škodu, teda ak by náhrada nemajetkovej ujmy pozostalých nemala byť predmetom poistného krytia, prinášalo by to značné majetkové riziko subjektov zodpovedajúcich za takúto nemajetkovú ujmu, ktoré by v individuálnych prípadoch mohlo viesť aj k ich bankrotu. Zároveň by to však mohlo znamenať aj neistotu pozostalých v tom smere, či im prisúdená náhrada bude aj skutočne poskytnutá, resp. riziko, že v prípadoch insolvencie (platobnej neschopnosti) zodpovedného subjektu táto nebude vymožiteľná. Neprijateľnosť týchto dôsledkov vyžaduje extenzívnu interpretáciu pojmu škoda pre účely ZoPZP tak, že doň patrí aj náhrada nemajetkovej ujmy za zásah do osobnostných práv pozostalých a teda že aj táto náhrada je predmetom poistného krytia. Pri výklade a aplikácii právnych predpisov totiž nemožno opomínať ich účel a zmysel, pričom platí, že súd nie je absolútne viazaný doslovným znením zákona, ale sa od neho smie (a dokonca musí) odchýliť, ak to vyžaduje účel zákona, história jeho vzniku, systematická súvislosť a pod. Rozširujúci výklad pojmu škoda pre účely zodpovednostného zákona je pritom aj ústavne konformným, pretože zmierňuje, resp. odstraňuje disproporciu medzi zákonným úrazovým poistením, t.j. poistením pri pracovných úrazoch, a povinným zmluvným poistením zodpovednosti za škody spôsobené prevádzkou motorového vozidla. Ak totiž dôjde pri dopravnej nehode k úmrtiu zamestnanca, ustanovenie § 94 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení (v znení neskorších zmien a doplnení) zakladá pozostalým, ktorými sú manžel alebo manželka a nezaopatrené dieťa, nárok na jednorazové odškodnenie vo výške 730-násobku denného vymeriavacieho základu, najviac však vo výške 46 485,40 EUR (u manžela alebo manželky). Toto odškodnenie, i keď je limitované, nie je nič iné ako náhrada nemajetkovej ujmy, poskytovaná z úrazového poistenia. Niet žiadneho rozumného dôvodu, pre ktorý by náhrada nemajetkovej ujmy pozostalých pri usmrtení ich blízkeho ako zamestnanca pri dopravnej nehode mala byť predmetom poistného krytia (aj keď podľa iného zákona), zatiaľ čo v prípadoch, ak by nešlo o zamestnanca, by to tak byť nemalo. Pri výklade pojmu škoda pre účely ZoPZP treba vychádzať z chápania tohto pojmu v komunitárnom práve. Zodpovednostný zákon bol totiž výsledkom transpozície smerníc Európskej únie, ktoré boli nahradené t. č. platnou Smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2009/103/ES zo 16. septembra 2009 o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a o kontrole plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti. Táto smernica síce nedefinuje pojem škoda, ale z jej textu je zrejmé, že pod týmto pojmom rozumie osobnú ujmu a škodu na majetku, resp. používa slovné spojenie utrpenie "ujmy alebo škody", či používa termíny "akákoľvek ujma alebo škoda" alebo "akákoľvek škoda". Komunitárne právo chápe škodu ako majetkovú aj nemajetkovú ujmu, resp. za ujmu považuje škodu majetkovú aj nemajetkovú (z rozsudku NSSR sp. zn. 6 MCdo 1/2016 zo dňa 31.7.2017, zverejneného v Zbierke stanovísk a rozhodnutí NSSR pod č. R 61/2018).

61. Za ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu treba považovať predovšetkým rozhodnutia alebo stanoviská najvyššieho súdu publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, ale tiež opakovane vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ neskôr vydané rozhodnutia najvyššieho súdu nespochybnili názory obsiahnuté v rozhodnutí dosiaľ nepublikovanom (porovnaj napr. sp. zn. 3 Cdo 158/2017, 4 Cdo 95/2017, 5 Cdo 87/2017, 6 Cdo 129/2017, 8 Cdo 33/2017). Na uvedené nadviazal aj judikát prijatý na poslednom zasadnutí občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu dňa 9. októbra 2018, ktorého právna veta znie: „do ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 Civilného sporového poriadku treba zahrnúť aj naďalej použiteľné, legislatívnymi zmenami a neskoršou judikatúrou neprekonané civilné rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierkach súdnych rozhodnutí a stanovísk vydávaných Najvyššími súdmi ČSSR a ČSFR, ďalej v Bulletine Najvyššieho súdu ČSR a vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SSR a napokon aj rozhodnutia, stanoviská a správy o rozhodovaní súdov, ktoré boli uverejnené v Zborníkoch najvyšších súdov č. I., II. a IV. vydaných SEVT Praha v rokoch 1974, 1980 a 1986“ (uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 6 Cdo 29/2017 z 24. januára 2018). Ustálenou praxou dovolacieho súdu (rozhodnutia NSSR sp. zn. 6MCdo/1/2016 zo dňa 31.7.2017, 6 Cdo 143/2017 a sp. zn. 6Cdo 2016/2017 zo dňa 27.2.2018, 1Cdo/179/2017 zo dňa 26.9.2018, 8 Cdo 6/2018 zo dňa 27.9.2018) bol zároveň prekonaný právny názor uvedený v rozhodnutiach najvyššieho

súdu sp. zn. 4 Cdo 168/2009 a sp. zn. 3 Cdo 301/2012 (z uznesenia NSSR sp. zn. 2Cdo/33/2017 zo dňa 19.10.2018).

62. Na zasadnutí občianskoprávneho kolégia NS SR, ktoré sa konalo 9. októbra 2018 bolo schválené na uverejnenie v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky aj rozhodnutie z 31. júla 2017 sp.zn. 6 MCdo 1/2016, ktoré bolo publikované v zbierke č. 8/2018 pod č. R 61/2018 v znení právnej vety: „Škodou pre účely zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zmien a doplnení je aj nemajetková ujma spočívajúca v zásahu do osobnostných práv pozostalých obete dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla. V spore o náhradu takejto ujmy je poisťovňa pasívne legitimovaná“. V uvedenom rozhodnutí dovolací súd vysvetlil, že pri výklade pojmu škoda pre účely zákona č. 381/2001 Z.z. treba vychádzať z chápania tohto pojmu v komunitárnom práve, pretože citovaný zákon bol výsledkom transpozície smerníc Európskej únie, ktoré boli nahradené toho času platnou smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2009/103/ES zo 16. septembra 2009 o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a o kontrole plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti. Táto smernica síce nedefinuje pojem škoda, ale z jej textu je zrejmé, že pod týmto pojmom rozumie osobnú ujmu a škodu na majetku, resp. používa slovné spojenie utrpenie „ujmy alebo škody“, či používa pojmy „akákoľvek ujma alebo škoda“ alebo „akákoľvek škoda“, z čoho je zrejmé, že komunitárne právo chápe škodu ako majetkovú a aj nemajetkovú ujmu, resp. za ujmu považuje škodu majetkovú a aj nemajetkovú. Právny názor, vyjadrený v judikáte R 61/2018 je potrebné aplikovať aj na daný prípad, i keď rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 6 MCdo 1/2016 nebolo ešte v čase rozhodovania odvolacieho súdu publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Dovolací súd na vysvetlenie tohto konštatovania pripomína, že už v niektorých rozhodnutiach (8 MCdo 4/2014, 3 Cdo 233/2015, 3 Cdo 223/2016) vyjadril právny názor, podľa ktorého nový (judikatúrou nanovo, prípadne inak formulovaný) právny názor sa aplikuje aj do minulosti (retrospektívne). Vychádza sa z prevažujúceho prístupu, že súd právo netvorí, ale iba nachádza. Pokiaľ dôjde k zmene judikatúry bez zmeny právnej normy, nejde o zmenu právneho pravidla; ide o tú istú normu, iba je nanovo vyjadrený jej obsah. Z toho vyplýva, že účinky zmeny judikatúry nemožno obmedziť len do budúcnosti. Súd, ktorý rozhoduje po zmene judikatúry, nemôže vedome aplikovať nesprávny, judikatúrou už prekonaný názor. Nový právny názor je vzhľadom na to potrebné aplikovať aj na všetky už prebiehajúce konania. Tým sa prípustné retrospektívne pôsobenie zmeny judikatúry líši od neprípustného retroaktívneho pôsobenia právnych noriem. Dovolací súd naviac dodáva, že rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 301/2012, ktoré žalovaná 2/ označila v dovolaní dôvodiac ním odklon od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, bolo zrušené na základe nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky z 5. decembra 2018 sp.zn. II. ÚS 695/2017 a vec vrátená dovolaciemu súdu na ďalšie konanie, pričom z jeho odôvodnenia vyplýva správnosť záverov prijatých v R 61/2018 (z rozsudku NSSR sp. zn. 3Cdo/230/2017 zo dňa 28.3.2019).

63. Na označené rozhodnutia Súdneho dvora, Ústavného súdu ako aj najvyššieho súdu nadviazali ďalšie rozhodnutia najvyššieho súdu, a to sp. zn. 6 Cdo 143/2017, sp. zn. 6 Cdo 219/2017, sp. zn. 6 Cdo 206/2017, 6 Cdo 212/2017 a sp. zn. 8 Cdo 6/2018. Z uvedeného je zrejmé, že právny názor v otázke pasívnej legitimácie poisťovne uvedený v rozhodnutiach najvyššieho súdu sp. zn. 4 Cdo 168/2009, 4 Cdo 139/2011 a sp. zn. 3 Cdo 301/2012, na ktoré odkazovala žalovaná 2/, bol jeho neskoršou judikatúrou prekonaný. V otázke vecnej pasívnej legitimácie poisťovne v spore o náhradu nemajetkovej ujmy uplatnenej pozostalými obete dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla treba preto za ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu považovať vyššie uvedený právny názor prijatý neskoršou judikatúrou najvyššieho súdu. Odvolací súd riešil túto otázku v súlade s neskoršou judikatúrou najvyššieho súdu. Nejde tak o situáciu prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. c) C. s. p., kedy dovolací súd rozhoduje danú právnu otázku rozdielne, pretože, ako už bolo uvedené, rozhodnutia, na ktoré poukázala žalovaná 2/ boli prekonané práve rozhodnutím najvyššieho súdu sp. zn. 6MCdo 1/2016 (R 61/2018) a naňho nadväzujúcimi rozhodnutiami (z uznesenia NSSR sp. zn. 6Cdo/164/2018 zo dňa 28.2.2019).

64. Po vydaní rozhodnutia z 31. júla 2017 sp. zn. 6 MCdo 1/2016, najvyšší súd nevydal rozhodnutie, ktoré by v porovnaní s týmto rozhodnutím bolo založené na odlišných právnych záveroch. Dovolateľkou (pozn. poisťovňou) nastolená otázka bola najvyšším súdom posudzovaná v súlade so závermi vyjadrenými v uvedenom rozhodnutí napríklad už v rozhodnutiach z 27. februára 2018 sp. zn. 6 Cdo 206/2017, z 27. februára 2018 sp. zn. 6 Cdo 143/2017, zo 14. júna 2017 sp. zn. 3 MCdo 1/2016 a z 29.

novembra 2018 sp. zn. 6 Cdo 80/2018, sp. zn. 8 Cdo 6/2018 z 27. septembra 2018. K otázke pasívnej legitimácie poisťovne v sporoch o náhradu nemajetkovej ujmy, bolo v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 8/2018 uverejnené rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31. júla 2017 sp. zn. 6 MCdo 1/2016 pod č. 61 (pozn. R 61/2018) s právnou vetou: „Škodou pre účely zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zmien a doplnení je aj nemajetková ujma spočívajúca v zásahu do osobnostných práv pozostalých obete dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla. V spore o náhradu takejto ujmy je poisťovňa pasívne legitimovaná“. Výskyt rozdielnych rozhodnutí v skutkovo rovnakých, prípadne podobných veciach je prirodzenou súčasťou v zásade každého súdneho systému, ktorý nie je založený na precedensoch ako prameňoch práva (viď m. m. nález ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 51/2014). Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozsudku z 10. novembra 2016 sp. zn. 3 Cdo 174/2016 vyslovil, že aj v rozhodovacej praxi senátov najvyššieho súdu môže byť niekedy riešenie interpretačných a aplikačných problémov (odstraňovanie nejednotností) spojené s procesom postupného zjednocovania názorov, v počiatočných fázach ktorého nie je vylúčená možnosť výskytu rozhodnutí spočívajúcich na odlišných alebo až protichodných názoroch. Právny poriadok Slovenskej republiky predvída možnosť existencie rozdielnych právnych názorov súdov v skutkovo rovnakých alebo podobných veciach a upravuje procedúru, prostriedky a nástroje, ktoré majú zabezpečiť koherentnosť judikatúry (k tomu viď napríklad ustanovenie § 22 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov). Tento mechanizmus spočíva najmä v inštitúte zverejňovania súdnych rozhodnutí zásadného významu najvyšším súdom a v inštitúte prijímania stanovísk k zjednocovaniu výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov plénom najvyššieho súdu alebo príslušným kolégiom najvyššieho súdu. Uvedené rozhodnutie bolo aj ako judikát zverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 3/2017 pod č. 17. Dovolací súd, s ohľadom na argumenty uvedené v bode 19, považuje označené rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 6 MCdo 1/2016, 6 Cdo 143/2017, 6 Cdo 206/2017, 8 Cdo 6/2018 za rozhodnutia, ktoré predstavujú ustálenú prax v riešení otázky pasívnej legitimácie poisťovne v spore o náhradu nemajetkovej ujmy pozostalých obete dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla, od ktorej sa odvolací súd neodklonil. Touto ustálenou praxou bol zároveň prekonaný právny názor uvedený v rozhodnutiach Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo 168/2009, 8 Cdo 219/2016, 3 Cdo 301/2012, na ktoré poukazovala dovolateľka (z uznesenia NSSR sp. zn. 7Cdo/228/2018 zo dňa 27.2.2019).

65. K článku 260 Konsolidovaného znenia Zmluvy o fungovaní Európskej únie (pôvodný článok č. 228 Zmluvy o Európskych spoločenstvách), na ktorý sa odvolávali obe strany sporu (s výnimkou žalovaného v 1. rade), súd poznamenáva, že tento článok upravuje situáciu, kedy si členský štát nesplnil povinnosť vyplývajúcu zo zmlúv, a nie zo smerníc EÚ/ES, a preto sa súd týmto článkom viac nezaoberal. Navyše, eurokonformný výklad tzv. motorových smerníc EÚ/SR zaujal tak odvolací súd v zrušujúcom uznesení v tejto veci, ktorým je súd prvej inštancie v tejto veci viazaný, medzitým bol eurokonformný výklad ustálený najnovšou rozhodovacou praxou všeobecných súdov SR a NSSR, predovšetkým rozhodnutím NSSR publikovaným pod R 61/2018.

66. Vykonaným dokazovaním listinami, a to rodným listom a úmrtným listom K. A., rozsudkom Okresného súdu Piešťany sp. zn. 1T/112/2011 zo dňa 7.12.2011 v spojení uznesením Krajského súdu v Trnave sp. zn. 6To/109/2011 zo dňa 17.1.2012, výsledkom lustrácie o poisťovateľovi predmetného motorového vozidla, rozsudkom Súdneho dvora EÚ vo veci E. D. proti Q. S. a C. D. sp. zn. C-22/12 zo dňa 24.10.2013, výsluchmi svedkov A. A. a Z. A., vyjadreniami právnych zástupcov žalobcov a žalovanej v 2. rade, písomnými vyjadreniami žalovaného v 1. rade súd mal za preukázané, že žalovaný v 1. rade dňa 19.1.2011 v čase o 14.00 hod. v obci Dubovany na ceste II/504 v 41,4 km, v blízkosti autobusovej zastávky, ako vodič osobného motorového vozidla značky Citroen ZX, evidenčného čísla: S. XXX C., tmavozelenej metalízy, pri jeho vedení v smere od Veľkých Kostolian na obec Veselé, neprispôsobil rýchlosť vozidla jazde v obci, svojim schopnostiam a okolnosti, že jazdí v úseku zastávky pravidelnej verejnej hromadnej prepravy osôb, uvedené vozidlo nezastavil, a v dôsledku neprimeranej rýchlosti, a to minimálne 80 km/h, pri obiehaní autobusu značky SOR, evidenčného čísla: R. XXX L., stojaceho pri pravom okraji vozovky na uvedenej autobusovej zastávke bez nástupného ostrovčeka, prešiel do protismeru, kde prednou časťou vozidla narazil do mal. K. A. a mal. B. N., ktoré v tom čase prechádzali cez vozovku a nachádzali sa v strede protismerného jazdného pruhu, pričom mal. K. A. bola nárazom vozidla odhodená do vzdialenosti cca 19 m, kde dopadla na stred vozovky, čím jej obvinený spôsobil úraz hlavy, ktorý mal za následok zlyhanie pre život dôležitých centier mozgu pri zlomenine

klenby a spodiny lebečnej, krvný výron pod mäkkú a tvrdú plenu mozgu s krvácaním do komôr mozgu a mostu mozgu, ktorým na mieste dopravnej nehody podľahla, a mal. B. N. bola nárazom vozidla odhodená do vzdialenosti cca 36 m, dopadla do odvodňovacieho kanála, čím jej obvinený spôsobil poranenie hlavy a mozgu, ktoré malo za následok zlyhanie dôležitých centier mozgu riadiacich srdcovocievny a dýchací systém, ktorým dňa 20.1.2011 podľahla, uvedenou jazdou obvinený porušil ustanovenie § 16 ods. 1, § 13 ods. 1, ods. 2 a § 137 ods. 2 písm. c) zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke, v znení neskorších predpisov, a teda inému z nedbanlivosti spôsobil smrť, čin spáchal závažnejším spôsobom konania - porušením dôležitej povinnosti uloženej mu podľa zákona a na chránenej osobe - dieťati - osobe mladšej ako osemnásť rokov, čím spáchal prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. b)Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona, § 139 písm. a) Trestného zákona za použitia § 127 ods. 1 Trestného zákona. Žalovaný bol uznaný za vinného zo spáchania tohto skutku, ako aj zo spáchania ďalších 4 skutkov rozsudkom Okresného súdu Piešťany sp. zn. 1T/112/2011 zo dňa 7.12.2011, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 17.1.2012 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave sp. zn. 6To/109/2011 zo dňa 17.1.2012. Žalovaný bol predmetným trestným rozsudkom odsúdený k úhrnnému trestu odňatia slobody v trvaní 4 roky nepodmienečne, zároveň mu bol uložený trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu na dobu 7 (sedem) rokov, bol zaviazaný na náhradu škody piatim fyzickým osobám, vrátane náhrady škody žalobcovi v 1. rade v sume 1.350,30 eura a otcovi mal. B. N. v sume 1.591,75 eura, a so zvyškom nároku na náhradu škody ich súd odkázal na občianske súdne konanie. Všeobecnú zdravotnú poisťovňu, a. s. a Sociálnu poisťovňu s nárokom na náhradu škody odkázal na občianske súdne konanie.

67. Súd nevykonal dokazovanie obsahom celého spisu Okresného súdu Piešťany sp. zn. 1T/112/2011 z dôvodu, že dokazovanie obsahom súvisiaceho trestného spisu žiadna zo strán nenavrhla, a nemohol vykonať dôkaz, ktorý žiadna zo strán nenavrhla (§ 185 ods. 1, ods. 2 CSP). Žalobcovia ako dôkaz na preukázanie zavinenia žalovaného v 1. rade za usmrtenie ich dcéry K. označili „iba“ odsudzujúci trestný rozsudok. Nakoľko súdu je z jeho úradnej činnosti známe, že predmetný odsudzujúci trestný rozsudok bol napadnutý odvolaním, súd musel odsudzujúci trestný rozsudok súdu prvej inštancie posudzovať v spojení s uznesením odvolacieho súdu o odvolaní proti tomuto odsudzujúcemu rozsudku, a to napriek tomu, že to žiadna zo strán výslovne nenavrhla, keďže odsudzujúci rozsudok nadobudol právoplatnosť práve v spojení s uznesením odvolacieho súdu. Z obsahu odsudzujúceho rozsudku a z uznesenia odvolacieho súdu, ktorým odvolací súd rozhodol o odvolaní žalovaného v 1. rade proti odsudzujúcemu trestnému rozsudku súd mal dostatočne za preukázané, akým spôsobom k predmetnej nehode došlo, že ju zavinil žalovaný v 1. rade porušením dôležitej povinnosti uloženej mu podľa zákona o cestnej premávke, a že ak by tieto predpisy neporušil, k nehode by nebolo došlo, a že obe maloleté dievčatá, t. j. K. A. aj B. N. by s najväčšou pravdepodobnosťou ešte žili. Zavinenie iných osôb na predmetnej dopravnej nehode bolo v trestnom konaní vylúčené, vrátane vodiča autobusu, ako aj oboch maloletých. V trestnom konaní bolo taktiež preukázané, že maloletá K. A. podľahla zraneniam utrpeným na mieste nehody, pričom priamou príčinou jej smrti, ako aj smrti druhej maloletej, boli práve zranenia, ktoré utrpeli pri dopravnej nehode zavinenej žalovaným v 1. rade.

68. V časti základu žalobného nároku o náhradu nemajetkovej ujmy vo vzťahu k žalovanému v 1. rade súd považoval žalobu za dôvodnú už samotným faktom, že žalovaný v 1. rade bol za predmetný trestný čin, následkom ktorého bolo usmrtenie dvoch maloletých osôb, vrátane dcéry žalobcov, právoplatne odsúdený. Základom žalobného nároku vo vzťahu ka žalovanému v 1. rade v tomto spore boli: 1.) existencia protiprávneho konania, t. j. predmetný prečin usmrtenia spáchaný žalovaným v 1. rade porušením dôležitých povinností uložených žalovanému v 1. rade zákonom č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke, neprispôsobil rýchlosť vozidla jazde v obci, svojim schopnostiam a okolnosti, že jazdí v úseku zastávky pravidelnej verejnej hromadnej prepravy osôb, 2.) vznik škody (na majetku a na zdraví - s následnom smrti dvoch maloletých), 3) kauzálny nexus. t. j. priama príčinná súvislosť medzi príčinou a následkom, t. j. medzi trestným činom žalovaného a vznikom škody na zdraví oboch maloletých detí s následkom smrti, a v tej súvislosti aj vznikom majetkovej škody pozostalým maloletých (náklady na pohreb a pod.). Tieto skutočnosti jednoznačne vyplývajú z právoplatného odsudzujúceho rozsudku v spojení s uznesením odvolacieho súdu, ktorými je súd v civilnom sporovom konaní viazaný.

69. Skutočnosť, že neoprávneným zásahom, a to trestným činom žalovaného v 1. rade došlo k vzniku nemajetkovej ujmy na osobnostných právach rodičov, konkrétne na ich právach na rodinný a súkromný život, priamym následkom ktorého zásahu bola náhla, nečakaná, inou osobou zavinená smrť ich 11-ročného dieťaťa, možno vo všeobecnosti predpokladať pri všetkých rodičoch, ktorí sa starajú a

vychovávajú svoje dieťa, ktoré zomrie následkom poranení spôsobených pri dopravnej nehode, ktorú zavinila tretia osoba, pričom ujmu vnímajú o to viac citlivejšie, ak bola spôsobená trestným činom iného. Vykonaným dokazovaním, predovšetkým z obsahu svedeckých výpovedí rodičov žalobcu v 1. rade, ktorí sú svokrovcami žalobkyne v 2. rade, ktorí žijú v spoločnej domácnosti so žalobcami aj s ich maloletým synom Z., a predtým žili v spoločnej domácnosti aj s nebohou maloletou K., súd mal dostatočne za preukázané, že k vzniku tejto nemajetkovej ujmy na osobnostných právach žalobcov v 1. a v 2. rade reálne došlo, že ich nemajetková ujma je tak intenzívna, že ani po 8 rokoch od smrti ich dcéry K. žalobcovia neboli psychicky schopní podrobiť sa výsluchu na súdnom pojednávaní.

70. Nie je vylúčené, aby jediným neoprávneným zásahom došlo súčasne tak k vzniku škody na majetku, ujmy na zdraví, vrátane ujmy na zdraví s následkom smrti, ako aj k vzniku nemajetkovej umy vo forme ohrozenia alebo poškodenia osobnostného práva poškodeného, vrátane ujmy na osobnostných právach pozostalých obete dopravnej nehody. Pod nemajetkovou ujmou sa rozumie taká ujma, ktorá sa premieta do psychickej sféry človeka a do jej postavenia v spoločnosti, a teda nemajetková ujma sa nepremieta bezprostredne do fyzickej integrity, a ani do majetkovej sféry postihnutej osoby. Preto túto nemajetkovú ujmu je nevyhnutné odlišovať od majetkovej ujmy, pričom základným rozdielom medzi týmito nárokmi je, že zmyslom náhrady za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia je peňažná náhrada za ujmu spôsobenú zásahom do telesnej integrity fyzickej osoby, pričom zmyslom náhrady nemajetkovej ujmy za zásah do osobnosti fyzickej osoby je poskytnúť jej náhradu za ujmu, ktorá sa premieta v osobnostnej sfére poškodenej osoby a do jej postavenia v spoločnosti, pričom jej cieľom je vyvážiť ujmu na hodnotách ľudskej dôstojnosti konkrétnym finančným vyjadrením.

71. Žalobcovia si v tomto spore uplatnili „iba“ nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vzniknutej na ich osobnostných právach, konkrétne na práva na súkromný a rodinný život. Žalobcovi v 1. rade súd v trestnom konaní priznal nárok na náhradu škody za pohrebné náklady a za obstaranie pomníka. So zvyškom nároku na náhradu škody (aj nemajetkovej ujmy v sume 33.000,- eur) ho súd odkázal na občianske súdne konanie.

72. Námietky žalovaného 1. rade o tom, že v súvisiacej trestnej veci bolo opakovane bolo porušené jeho právo na obhajobu, že bol odsúdený proti jeho vôli, že nechcel maloleté pri predmetnej nehode zraziť, že maloleté neprechádzali po priechode pre chodcov tak, ako na to boli povinné zo zákona, a že mimo priechodu pre chodcov smeli prejsť cez vozovku len kolmo, čo neurobili, v tomto spore neobstoja, keďže podľa § 193 CSP, v civilnom sporovom konaní, ktorým je aj predmetný spor o náhradu nemajetkovej ujmy, je súd viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, a o tom, kto ich spáchal, a teda aj právoplatným odsudzujúcim rozsudkom Okresného súdu Piešťany sp. zn. 1T/112/2011 v spojení s uznesením odvolacieho súdu sp. zn. 6To/1069/2011 zo dňa 17.1.2012, ktoré nadobudli právoplatnosť tým istým dňom, dňa 17.1.2012. Súd v civilnom sporovom konaní nie je oprávnený posudzovať zákonnosť a správnosť právoplatného odsudzujúceho trestného rozsudku. Dovoľuje si však poznamenať, že pokiaľ by aj akékoľvek základné práva žalovaného v 1. rade v predmetnej trestnej veci boli porušené, jeho odvolanie proti trestnému rozsudku by nebolo odvolacím súdom zamietnuté ako nedôvodné, prípadne žalovaný v 1. rade by dosiahol zrušenie alebo zmenu právoplatného trestného rozsudku mimoriadnymi opravnými prostriedkami, čo sa doposiaľ nestalo (pozn. táto skutočnosť je súdu známa z jeho úradnej činnosti).

73. Námietka žalovaného v 1. rade, že v deň nehody mal uzavreté platné povinné zmluvné poistenie vzťahujúce sa na vozidlo, ktorým spôsobil predmetnú dopravnú nehodu, že limity poistného krytia boli kryté sumami 5.000.000,- eur pre škody na zdraví a nákladov pri usmrtení na každého zraneného alebo usmrteného a 2.000.000, eur pre škody spôsobené na majetku a ušlý zisk pre všetkých poškodených spolu, a teda škody spôsobené prevádzkou osobného motorového vozidla je povinná nahradiť poisťovňa, lebo riadne a včas uzavrel poistnú zmluvu, ho nezbavuje jeho všeobecnej občianskoprávnej zodpovednosti za škodu podľa § 420 OZ, príp. podľa § 427 ods. 2 OZ ako prevádzkovateľa poisteného motorového vozidla, keďže žalovaný nenamietal, že by nebol vlastníkom, príp. držiteľom predmetného motorového vozidla, a v takom prípade zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla podľa § 427 ods. 2 OZ, čo je objektívnou zodpovednosťou za škodu, t. j. bez ohľadu na zavinenie. Keďže žalovaný v 1. rade bol právoplatne odsúdený za prečin usmrtenia dcéry žalobcov, už trestnom konaní súd ustálil, že práve žalovaný v 1. rade je jediným pôvodcom neoprávneného zásahu do osobnostných práv žalobcov v 1. a v 2. rade podľa § 11 a nasl. OZ, a že týmto neoprávneným zásahom bol trestný čin žalovaného v 1. rade. Súd v tejto súvislosti poznamenáva, že vznik nároku na

náhradu nemajetkovej ujmy na osobnostných právach podľa § 11 a nasl. OZ sa neviaže na zavinenie pôvodcu zásahu. Preto námietka žalovaného v 1. rade o tom, že bol riadne poistený, ho nezbavuje ani občianskoprávnej zodpovednosti za nemajetkovú ujmu, ktorá je objektívnou zodpovednosťou, t. j. bez ohľadu na zavinenie.

74. Po zrušení medzitýmneho rozsudku odvolacím súdom a po vyjadrení právneho názoru odvolacieho súdu v zrušujúcom uznesení o tom, že pasívna legitimácia žalovanej v 2. rade v tomto spore je daná, súd už nepovažoval za potrebné ani za účelné zaoberať sa obsahom odborných článkov predložených stranami sporu, rozhodnutiami všeobecných súdov, rozhodnutiami NSSR a ÚSČR, na ktoré sa odvolávali strany sporu, ktoré sa zaoberali pasívnou legitimáciou komerčných poisťovní vo veciach náhrady nemajetkovej ujmy obetí dopravnej nehody z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, keďže otázka pasívnej legitimácie komerčných poisťovní už bola medzitým ustálená tak rozhodovaciu činnosťou všeobecných súdov SR, ako aj rozhodnutiami NSSR, predovšetkým rozsudkom NSSR sp. zn. sp. zn. 6 MCdo 1/2016 zo dňa 31.7.2017, zverejnený v Zbierke stanovísk a rozhodnutí NSSR pod č. R 61/2018, ako aj najnovšie rozhodnutia NSSR, ktoré na neho odkazujú (sčasti citované v odsekoch 60. až 64. tohto odôvodenia), ktoré iba potvrdzujú právny názor odvolacieho súdu vyjadrený v zrušujúcom rozhodnutí v tejto veci, ktorým je súd prvej inštancie v tomto spore viazaný (§ 391 ods. 2 CSP).

75. Argumentácia právnej zástupkyne žalovanej v 2. rade o tom, že rozhodnutie NSSR , ktoré bol zverejnené pod R 61/2018, nebolo prijaté vo veľkom senáte NSSR, čo je, podľa jej názoru, v rozpore s Civilným sporovým poriadkom (§ 44, § 48 CSP), nič nemení na skutočnosti, že ide o rozhodnutie, ktorým sa ustálila rozhodovacia prax súdov v otázke posúdenia pasívnej legitimácie poisťovateľa, t. j. komerčnej poisťovne, v sporoch o náhradu nemajetkovej ujmy spočívajúcej v zásahu do osobnostných práv pozostalých obete dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla, a že práve týmto rozhodnutím sa senáty NSSR vo svojej rozhodovacej činnosti riadia vo veciach posúdenia pasívnej legitimácie poisťovní v podobných sporoch.

76. Keďže v deň predmetnej dopravnej nehody sa na motorové vozidlo, ktorým žalovaný v 1. rade spôsobil dopravnú nehodu, vzťahovalo povinné zmluvné poistenie na základe zmluvy o povinnom zmluvnom poistení uzavretej medzi žalovaným v 1. rade a žalovanou v 2. rade, žalobcovia v 1. a v 2. rade mali podľa § 15 ods. 1 zákona č. 381/2011 Z. z. a ustálenej súdnej praxe (R 61/2018) nárok domáhať sa náhrady škody, vrátane náhrady nemajetkovej ujmy vzniknutej zásahom do osobnostných práv, konkrétne do práva súkromný a rodinný život žalobcov v 1. a 2. rade ako pozostalých obete dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla, priamo proti poisťovateľovi, ktorým je žalovaná v 2 rade. Inak povedané, z poistenia zodpovednosti má poistený právo, aby poisťovateľ za neho poskytol poškodenému poistné plnenie v rozsahu podľa ust. § 4 ods. 2 ZoPZP. Zásah do osobnostných práv žalobcov, v dôsledku ktorého utrpeli psychickú ujmu (nemateriálnu ujmu spôsobenú poškodením zdravia dieťaťa s následkom smrti), bol spôsobený prevádzkou motorového vozidla, na ktoré sa vzťahovalo povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu u poisťovateľa, ktorým bola v čase nehody žalovaná v 2. rade.

77. Nakoľko nárok na náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej prevádzkou motorového vozidla si môžu pozostalí obete dopravnej nehody uplatniť tak 1.) proti pôvodcovi neoprávneného zásahu podľa § 13 OZ (žalovaný v 1. rade), ako aj 2.) proti poisťovateľovi pôvodcu zásahu z povinného zmluvného poistenia podľa § 15 ZoPZP, v súlade s ustálenou súdnou praxou podľa R 61/2018 a právnym názorom odvolacieho súdu vyjadreným vzrušujúcom uznesení v tejto veci, pasívna vecná legitimácia oboch žalovaných je daná. Nakoľko žalobcovia sa môžu domáhať na náhradu celej nemajetkovej ujmy od každého zo žalovaných samostatne alebo aj súčasne, pričom celé plnenie môžu dostať iba raz, keďže majú postavenie samostatných procesných spoločníkov, nebol daný ani dôvod na zamietnutie žaloby pre nesprávnosť jej formulácie, keďže žalobcovia v priebehu sporu upresnili žalobný nárok, pričom žalobcovia sa domáhali, aby súd zaviazal oboch žalovaných k povinnosti zaplatiť každému zo žalobcov náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch s tým, že v rozsahu plnenia jedného zo žalovaných zaniká povinnosť plnenia druhého žalovaného. Takéto upresnenie žaloby je navyše v súlade s právnym názorom odvolacieho súdu vyjadreným v zrušujúcom uznesení v tejto veci.

78. Pre vznik nároku na náhradu nemajetkovej ujmy podľa § 13 OZ a § 15 zákona č. 381/2011 Z. z. nie je rozhodujúce, či ťažkú formu následku, ktorým je náhle usmrtenie maloletého dieťaťa, žalovaný

v 1. rade predpokladal alebo nepredpokladal, ani či ho chcel alebo nechcel vyvolať, pretože plne postačuje, že žalovaný v 1. rade svojím protiprávnym konaním, ktoré je navyše v tomto prípade trestným činom, tento následok vyvolal v jeho priamej príčinnej súvislosti. Inak povedané, nie je relevantné, či žalovaný chcel alebo nechcel svojím trestnoprávnym konaním dosiahnuť následok usmrtenia dvoch maloletých detí, relevantné je, že tento následok spôsobil v priamej príčinnej súvislosti s trestným činom, za ktorý bol právoplatne odsúdený. Skutočnosť, že tento ťažký následok žalovaný v 1. rade nechcel vyvolať, môže mať vplyv „iba“ na výšku náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Na vznik nároku na náhradu nemajetkovej ujmy nie je nevyhnutné zavinenie pôvodcu neoprávneného zásahu. Napriek tomu, zavinenie, hoci aj nedbanlivostné, bolo u žalovaného v 1. rade preukázané v trestnom konaní, závažnosť ktorého je daná nielen samotnou trestnoprávnou povahou tohto zásahu, ale aj jeho ťažkým následkom, usmrtením dvoch maloletých detí, pričom k usmrteniu oboch maloletých detí došlo iba preto, že žalovaný v 1. rade v rozhodnom úseku výrazne prekročil povolenú rýchlosť (vyše 80km/hod. namiesto povolenej rýchlosti 50 km/hod.), neprispôsobil jazdu svojim schopnostiam a okolnosti, že jazdil v úseku hromadnej dopravy, a že v predmetnom autobuse boli deti. V trestnom konaní bolo navyše preukázané, že s veľmi veľkou pravdepodobnosťou by k usmrteniu maloletých detí, a ani k samotnej nehode, nedošlo, ak by žalovaný v 1. rade prispôsobil rýchlosť vozidla jazde v obci, čo žiaľ, neurobil, hoci mohol a navyše bol na to povinný priamo zo zákona. Žalovaný v 1. rade sa rodičom nebohej Simony, t.j. žalobcom, do dnešného dňa za svoje nezodpovedné správanie, ktorým spôsobil dopravnú nehodu, a tým aj smrť maloletej Simony, vôbec neospravedlnil.

79. Nečakaným šokujúcim úmrtím najbližšieho rodinného príslušníka žalobcov, ktorým bola ich 11-ročná zdravá dcéra došlo k závažnému zásahu do ich osobnostných práv, konkrétne do práva na súkromie a na rodinný život, pričom následok tohto zásahu je nereparovateľný. Pri úmrtí blízkej osoby, obzvlášť maloletého dieťaťa, nemôže žiadne zadosťučinenie odčiniť vzniknutú citovú ujmu, ktorá má absolútny charakter. Podľa ustálenej súdnej praxe bola preto daná aplikácia ustanovenia § 11 a § 13 ods. 1 OZ ako aj § 15 ods. 1 zákona č. 381/2011 Z. z. Zákonom stanovené predpoklady pre vznik objektívnej zodpovednosti za protiprávny zásah do osobnostných práv žalobcov, ako aj pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch boli tak u oboch žalovaných naplnené.

80. Súčasťou súkromného života je nepochybne aj rodinný život, zahrňujúci vzťahy medzi blízkymi príbuznými, a preto rešpektovanie súkromného, a teda aj rodinného, života musí obsahovať právo na vytváranie a rozvíjanie vzťahov s ďalšími ľudskými osobnosťami, aby bolo možné, okrem iného, tiež rozvíjať a napĺňať vlastnú osobnosť. Zavinená smrť blízkej osoby preto môže vzhľadom ku vzájomným úzkym a pevným sociálnym, morálnym a citovým väzbám predstavovať natoľko závažnú nemateriálnu ujmu pre rozvíjanie a napĺňanie osobnosti pozostalého, že môže byť kvalifikovaná ako ujma znižujúca jeho dôstojnosť či vážnosť v spoločnosti (nález ÚSČR sp. zn. PL ÚS 16/04 zo dňa 4.5.2005). Strata blízkej osoby je pre väčšinu ľudí tou najväčšou stratou, s ktorou sa môžu vo svojom živote stretnúť (nález ÚSČR sp. zn. I.ÚS 2844/14 zo dňa 22.12.2015). Preto šokujúca smrť maloletej dcéry žalobcov predstavuje udalosť mimoriadnu s nenapraviteľným následkom, v prípade ktorej je morálna satisfakcia z hľadiska zadosťučinenia nepostačujúca.

81. Základnými kritériami určenia výšky nemajetkovej ujmy v peniazoch v dôsledku neoprávneného zásahu do práva na ochranu osobnosti sú 1.) závažnosť vzniknutej ujmy, 2.) ako aj okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. V dôsledku neoprávneného zásahu, ktorý bol spôsobený nezodpovedným správaním žalovaného v 1. rade pri prevádzke motorového vozidla, došlo v danom prípade k násilnému pretrhnutiu rodinných a citových väzieb vyplývajúcich predovšetkým z intenzity vzťahu žalobcov so zomrelou maloletou dcérou. Pri posudzovaní miery závažnosti zásahu do osobnostných práv žalobcov súd sa musel zaoberať kritériami, akými sú kvalita vzájomného vzťahu, otázka hmotnej závislosti pozostalého po usmrtenej osobe, miera, do akej psychická bolesť zo straty blízkeho človeka prerastá až do duševného ochorenia, spôsob obmedzenia bežných aktivít pozostalých v pracovnom, v súkromnom a v spoločenskom živote, ďalej či žalobcami prežívaná strata dieťaťa jeho rodičmi je závažnejšia než obvyklá pri takomto zásahu, či sa rodičia podrobili aj osobitnej liečbe.

82. Veľmi závažná intenzita vzniknutej ujmy bola daná už tým, že žalobcovia boli manželmi a zároveň rodičmi maloletej K., o ktorú sa riadne starali, tešili sa z jej narodenia, z jej zdravia, z výborného prospechu v škole, jej obľúbenosti v kolektíve, prinášala im radosť svojou veselou povahou, nadaním na kreslenie i tancovanie. K. bola niekoľko rokov ich jediné dieťa, zahŕňali ju všetkou láskou a pozornosťou, žalobkyňa v 2. rade jej čítavala rozprávky, žalobca v 1. rade ej hrával na trúbke a na ústnej harmonike.

Nosievali ju na návštevy a spoločnosti medzi rovesníkov, pretože mala rada spoločnosť a bola obľúbená medzi rovesníkmi, mala veľa kamarátov. Chodievali s ňou na výlety do prírody, do ZOO, na lyžovačky, k moru, na jazdu na koni. Žalobkyňa v 2. rade sa so svokrou - matkou žalobcu 1. rade, s ktorou bývali, a aj doposiaľ bývajú, v tom istom dome, dokonca dohodli tak, že si v práci vybavili také pracovné zmeny, aby sa mohli pri Simonke striedať, aby pri nej bol stále niekto z rodiny. Až po niekoľkých rokoch sa žalobcom narodilo druhé dieťa, Z., čím sa ich radosť zo života znásobila. Aj K. sa tešila z malého bračeka. Žalobcovia boli pred predmetnou nehodou veselí a spoločenskí ľudia, mávali doma veľa návštev, žalobca v 1. rade sa od detstva venoval hraniu v kapele.

83. Okrem psychickej bolesti, ktorá v prípade straty veľmi blízkeho človeka je často vnímaná ako neznesiteľná, nastala aj zmena osobnosti oboch žalobcov, narušenie vzájomných citových vzťahov v manželstve, neschopnosť tešiť sa zo života, ustavičný a nepretržitý smútok žalobcov zo straty dcéry, neschopnosť ani po 8 rokoch od náhlej smrti dcéry zabaviť sa, či uvoľniť sa v spoločnosti. Žalobcovia neboli dokonca schopní vo veci vypovedať, pretože rozprávanie o ich nebohej dcére je pre nich stále veľmi citlivé a bolestivé. Napriek tomu, že ani jeden zo žalobcov nevyhľadal psychiatrickú ani psychologickú pomoc, neznamená to, že ju nepotrebujú. Podľa názoru súdu, potrebujú minimálne psychologickú pomoc, keďže celých 8 rokov, ktoré uplynuli od smrti dcéry Simony žalobca v 1. rade prestal javiť záujem o chod domácnosti, o potrebné opravy a úpravy v dome, zanechal hranie v kapele, čo bolo jeho záľubou už od jeho detstva, o nehode sa nikdy s nikým nerozprával, t. j. ani so žiadnym príbuzným, ani so žiadnou inou osobou. Úplne sa uzavrel do seba, doma nezačne dlhší rozhovor na žiadnu tému, kým sa ho niekto na niečo výslovne neopýta, pričom pred smrťou K. bol veselý, spoločenský človek, ktorý sa venoval navyše hraniu v kapele. Žalobkyňa v 2. rade nenašla psychickú oporu u manžela, útechu našla u sestry - dvojičky, ku ktorej sa chodieva vyrozprávať, u ktorej trávi veľa času odvtedy, čo ich dcéra K. zomrela. Žalobkyňa v 2. rade chodieva k sestre, a nie sestra k nim domov, pretože žalobca v 1. rade si neželá doma žiadne návštevy od predmetnej tragédie. Psychická ujma oboch žalobcov je o to väčšia, že videli doráňané a znetvorené telo ich maloletej dcéry tesne po nehode, ako umierala, aj to, ako neprežila prevoz sanitkou do nemocnice, že obaja sa vrátili z nemocnice bez dcéry s vedomím, že už nežije, pritom žalobca v 1. rade mal ešte ruky od krvi. Túto strašnú spomienku budú mať po celý svoj život. Už nedokážu prejavovať si navzájom citovú náklonnosť tak, ako to bolo pred nehodou, celých 8 rokov medzi nimi viazne komunikácia, ani jeden z nich sa nevie tešiť z maloletého syna Martina tak, ako sa z neho dokázali tešiť, keď žila aj Simona. Potom, čo Z. povyrástol, začali aj s ním chodievať na výlety, k moru, na lyžovačky, no „prázdne miesto v duši“ po nebohej K. im zostalo naveky, a nepodarí sa ho nikým, ani ničím nahradiť. So K. boli každý deň, učili sa spolu, venovali sa jej, vychovávali ju, o to viac im od jej úmrtia stále chýba, už ju neuvidia nikdy dospieť, zamestnať sa, zaľúbiť sa, vydať sa, nehovoriac o vnúčatách, ktoré už od K. nebudú nikdy mať.

84. Skúmanie hmotnej závislosti pozostalých po usmrtenej osobe v danom prípade neprichádza do úvahy, keďže usmrtená dcéra žalobcov bola maloletá, a práve ona bola svojou výchovou a výživou odkázaná na svojich rodičov. Nemožnosť využitia kritéria hmotnej závislosti na pozostalých poškodených po usmrtenej osobe vyvážilo kritérium kvality vzájomného vzťahu žalobcov s maloletou dcérou Simonou, ktorý bol o to intenzívnejší, keďže ju vychovávali sa starali sa o ňu. Psychická bolesť zo straty blízkeho človeka, ktorá je vnímaná ako neznesiteľná fyzická, obmedzujúca ostatné aktivity pozostalého a prerastajúca až do duševného ochorenia, je nepochybná. Prežívaná strata dieťaťa žalobcami je určite závažnejšia než ako obvyklá pri takomto zásahu, napriek tomu, že sa nepodrobili osobitnej liečbe. Náhlu a nečakanú smrť zdravého dieťaťa, ktorú zavinil iný človek nezodpovedným a ľahkovážnym porušením pravidiel cestnej premávky, rodičia dieťaťa určite vnímajú oveľa intenzívnejšie ako nespravodlivú stratu dieťaťa, než keby ich dieťa zomrelo na následky nejakej choroby, a teda, keby smrť ich dieťaťa nezavinila iná osoba a išlo by o tzv. vyššiu moc, a s možnosťou predčasnej smrti dieťaťa už mohli jeho rodičia niekoľko dní vopred počítať, iba vtedy by bolo možné zisťovať „obvyklé“ prežívanie straty dieťaťa, ako aj v prípade straty dieťaťa, o ktoré sa rodičia predtým nikdy nezaujímali, ktoré ani nevychovávali, čo nie je tento prípad. K tomuto súd poznamenáva, že pri strate vlastného dieťaťa je „obvyklosť“ prežívania smrti dieťaťa jeho rodičmi veľmi individuálna a diskutabilná.

85. Druhým kritériom pre posúdenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy sú okolnosti, za ktorých k porušeniu osobnostných práv došlo. Súd prihliadol na to, že pôvodcom neoprávneného zásahu je žalovaný v 1. rade, pričom týmto neoprávnený zásahom bol trestný čin, za ktorý bol žalovaný v 1. rade aj právoplatne odsúdený odsudzujúcim rozsudkom. Súd zohľadnil, že maloletá dcéra žalobcov a jej spolužiačka sa jedného dňa vracali zo školy autobusom domov, potom, čo z neho vystúpili, a chceli prejsť

cez cestu, do nich veľkou rýchlosťou narazilo auto, ktoré viedol žalovaný v 1. rade. K predmetnej nehode by s veľkou pravdepodobnosťou vôbec nedošlo, a obe dievčatá by ešte s väčšou pravdepodobnosťou stále žili a tešili by sa zo života, ak by sa žalovaný v 1. rade správal pri vedení osobného motorového vozidla zodpovedne, výrazne neprekračoval maximálnu povolenú rýchlosť jazdy v obci a prispôsobil sa svojim schopnostiam a okolnostiam na vozovke, kedy sa s autom približoval k autobusovej zastávke hromadnej dopravy bez ostrovčeka, kde stál autobus plní detí. V trestnom dokazovaní bola vylúčená zodpovednosť inej osoby za vznik predmetnej dopravnej nehody, a bolo preukázané, že ak by sa žalovaný v 1. rade cez obec „nerútil" rýchlosťou vyše 80 km/hod., a išiel by maximálnou povolenou rýchlosťou v obci, t. j. rýchlosťou do 50 km/hod., na čo bol navyše povinný zo zákona, obe maloleté dievčatá by si včas všimol a aj ony jeho, a k žiadnej zrážke by nedošlo. Súd zohľadnil aj alibistický prístup žalovaného v 1. rade, ktorý tvrdí, že bol proti svojej vôli odsúdený (pozn. pre vyhlásenie odsudzujúceho rozsudku súd nepotrebuje súhlas obžalovaného, čo vyplýva zo samotnej podstaty trestného konania, ako aj z významu trestnoprávnych sankcií), že trestné konanie riadne neprebehlo, že on dievčatá nechcel zraziť, že je dostatočne potrestaný tým, že bol odsúdený, a že videl, ako boli dievčatá zranené. Súd zohľadnil aj samotný fakt, že žalovaný v 1. rade necítil žiadnu vnútornú potrebu ospravedlniť sa pozostalým rodičom malolatých dievčat, ktoré zrazil v daný deň osobným motorovým vozidlom, ktoré následkom týchto poranení podľahli.

86. Ďalším kritériom, ktoré súd musí zohľadniť pri rozhodovaní o výške náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, okrem závažnosti vzniknutej ujmy, a okolností, za ktorých k porušeniu osobnostného práva došlo, je zároveň naplnenie požiadavky, aby nedošlo k zneužívaniu tohto právneho inštitútu za účelom neprimeraného obohacovania sa. Vodiacimi parametrami proporcionálne spravodlivého zadosťučinenia sú 1.) atribút primeranosti, ktorý je rozhodujúcim kritériom priznávania odškodnenia, aby bol dosiahnutý účel kompenzácie; 2.) že výška náhrady nemajetkovej ujmy musí odrážať všeobecné zdieľané predstavy o spravodlivosti; 3.) primárny význam vyrovnávacieho charakteru náhrady nemajetkovej ujmy, ktorým je zmiernenie nepriaznivého následku neoprávneného zásahu, keďže nemajetková ujma vzniknutá porušením osobnostných práv sa vo všeobecnom slova zmysle ani nedá „odškodniť", a rozsah vzniknutej nemajetkovej ujmy nemožno exaktne kvantifikovať ani vyčísliť peniazmi. Kritériu primeranosti priznávanej peňažnej satisfakcie priamo úmerne zodpovedá 4.) aplikácia tzv. „statusu obete" podľa čl. 34 Dohovoru o ľudských právach. Ústavný súd ČR konštatoval, že pri stanovení čiastky relutárnej náhrady je nutné použiť princíp proporcionality tiež spôsobom, že všeobecné súdy porovnávajú čiastky tejto náhrady prisúdené v iných prípadoch (sp. zn. I. ÚS 2844/14). Vzhľadom na uvedenú požiadavku kazuistiky súd poukazuje na rozsudok Okresného súdu Trnava č. k. 13C/126/2010-267 zo dňa 1.10.2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave č. k. 24Co/368/2015-311 zo dňa 1.7.2015, ktorým bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 40.000,- eur za smrť manželky žalobcu v dôsledku protiprávneho konania zodpovedného subjektu (fyzickej osoby) spočívajúceho v porušení pravidiel cestnej premávky. Nálezom ÚS ČR sp. zn. I.ÚS 2844/2014 zo dňa 22.12.2015 bol zrušený rozsudok NSČR zo dňa 18.5.2014 č. k. 30Cdo/2535/2013-529 ako i rozsudok Vrchného súdu v Olomouci zo dňa 14.12.2012 č. k. 1Co/157/2012-412, predmetom ktorých bol neoprávnený zásah do práva na súkromie sťažovateliek smrťou syna a brata spôsobenou v súvislosti s postupom lekárov nemocnice non lege artis, priznané čiastky náhrady nemajetkovej ujmy boli vo výške 1.700.000 Kč a 1.000.000,- Kč (s konštatovaním o. i., že pre sťažovateľky je ťažko pochopiteľné, že v niektorých prípadoch z ich hľadiska menej závažných, dosahujú čiastky peňažnej satisfakcie porovnateľnú úroveň s náhradami za nemajetkovú ujmu spôsobenú úmrtím blízkeho, a o to viac naliehavou sa javí potreba, aby výška náhrady bola z pohľadu sťažovateliek spravodlivo stanovená). Rozsudkom NS SR sp. zn. 6Cdo/185/2011 zo dňa 14.3.2012 bolo odmietnuté dovolanie voči rozhodnutiu týkajúceho sa priznania náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 120.000,- eur (z dôvodu nezákonného trestného stíhania a uloženia trestu odňatia slobody).

87. Podľa ust. čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ľudských právach, každý má právo na rešpektovanie svojho súkromia a rodinného života. Aj v ústavnej rovine je v čl. 16 Ústavy SR zakotvená nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia, ktorá je zaručená, pričom každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života. Je nesporné, že medzi fyzickými osobami existujú sociálne, morálne, citové a kultúrne vzťahy vytvorené v rámci ich súkromného a rodinného života. Porušením práva jednej osoby môže dôjsť k nedovolenému zásahu do práva na súkromie aj tej druhej z týchto osôb tvoriacich rodinné spoločenstvo. Zásah do osobnostnej emocionálnej sféry fyzickej osoby spôsobený protiprávnym konaním tretej osoby, následkom ktorého je tak závažná ujma blízkej osoby, ako to je v tomto prípade, teda náhle úmrtie maloletého dieťaťa, zakladá právo domáhať sa ochrany osobnosti. Súdom zistená

značná miera dotknutia osobnosti ich fyzickej osoby je potom dôvodom na priznanie peňažnej náhrady, pretože morálne zadosťučinenie nebolo dostačujúce (§ 13 ods. 2 OZ).

88. Na základe vyššie uvedených skutočností, citovaných zákonných ustanovení, ústavných a základných ľudských práv na súkromie a rodinný život, v súlade s ustálenou rozhodovacou činnosťou všeobecných súdov SR, ako aj najnovšou rozhodovacou praxou a judikatúrou NSS, súd mal za to, že žalobcami požadovaná náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch, spočívajúcej v neoprávnenom a nezvratnom zásahu do ich súkromného a rodinného života spočívajúcej v náhlom zavinenom úmrtí ich zdravej maloletej dcéry, ku ktorému by vôbec nemuselo dôjsť, ak by žalovaný v 1. rade pri vedení osobného motorového vozidla dodržiaval pravidlá cestnej premávky, prihliadnuc na to, že smrť dieťaťa pre každého rodiča vo všeobecnosti predstavuje doživotnú traumu poznačenú smútkom, súd mal za to, že žalobcami uplatnená náhrada nemajetkovej ujmy u oboch po 50.000,- eur predstavuje primerané zadosťučinenie na zmiernenie nemajetkovej ujmy žalobcov, kedy prinavrátenie do pôvodného stavu je vylúčené. Priznanie takejto náhrady v danom prípade nemôže byť považované za prostriedok slúžiaci na bezdôvodné obohatenie žalobcov. Naopak, náhrada nemajetkovej ujmy žalobcom v zmysle zásad slušnosti a naplnenia požiadavky morálnej správnosti je spôsobilá naplniť reštitučnú podstatu kompenzácie. Táto priznaná nemajetková ujma v peniazoch nemôže byť nikdy náhradou za život, ale na minimálne zmiernenie následkov vzniknutej ujmy. Preto súd žalobe vyhovel v plnom rozsahu, a zaviazal oboch žalovaných k povinnosti zaplatiť každému zo žalobcov náhradu nemajetkovej ujmy v sume po 50.000,- eur s tým, že plnením jedného zo žalovaných v rozsahu plnenia zaniká povinnosť plnenia druhého žalovaného.

89. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

90. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

91. Nakoľko vo veci boli plne úspešní obaja žalobcov, pričom majú postavenie samostatných spoločníkov, súd podľa § 255 ods. 1 CSP priznal plný nárok na náhradu trov konania každému zo žalobcov proti obom žalovaným v plnom rozsahu, o výške ktorej rozhodne vyšší súdny úradník samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku, ktorý postup je v súlade s ust. § 262 ods. 2 CSP. Aj keby osobné, majetkové a zárobkové pomery žalovaného v 1. rade neumožňovali žalovanému 1. rade zaplatiť žalobcom náhradu trov konania, výnimočné nepriznanie náhrady trov konania podľa § 257 CSP by v danom prípade aj tak neprichádzalo do úvahy, pretože nepriznanie nároku na náhradu trov konania úspešným žalobcom by v danom prípade odporovalo dobrým mravom, keďže žalobcovia sa v tomto konaní „iba“ domáhali náhrady nemajetkovej ujmy, ktorú im spôsobil žalovaný v 1. rade trestným činom, za spáchania ktorého bol aj právoplatne odsúdený.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie na Okresnom súde Piešťany do 15 dní od doručenia rozhodnutia, v troch písomných vyhotoveniach.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP).
Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, a) ktorému súdu je určené, b) kto ho robí, c) ktorej veci sa týka, d) čo sa ním sleduje a e) podpis. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 CSP).
V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh; § 363 CSP).
Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).
Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).
Odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).
Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).
Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak
a) sa týkajú procesných podmienok,
b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 CSP).
Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. v znení neskorších prepisov.